

Univerzita Palackého v Olomouci
Cyrilometodějská teologická fakulta
Katedra křesťanské výchovy

Cyklus výtvarných dílniček
„Pojď si hrát a tvořit“
při Domu dětí a mládeže Olomouc
bakalářský projekt

Autor: Kateřina Havlická
Vedoucí práce: Mgr. Leoš Březina

Olomouc 2016

Prohlašuji, že jsem bakalářský projekt vypracovala samostatně s využitím uvedených pramenů a literatury.

V Olomouci dne 10. dubna 2016

.....

Kateřina Havlická

Poděkování

Chtěla bych touto cestou poděkovat Mgr. Leoši Březinovi za pomoc a odborné vedení při zpracování mého bakalářského projektu. Dále děkuji svým kolegům v Domě dětí a mládeže Olomouc, zvláště Ing. Haně Doležalové a Bc. Zuzaně Trizmové.

Dále děkuji své rodině za podporu po celou dobu práce na tomto bakalářském projektu.

ABSTRAKT

Bakalářský projekt se zabývá možnostmi podpory rozvoje doplňkové činnosti v Domě dětí a mládeže Olomouc pro klienty školního věku, a to ve formě cyklu výtvarných dílen s názvem „Pojď si hrát a tvořit“. Dílničky budou zaměřeny na tvorbu z recyklovaných a přírodních materiálů.

Klíčová slova: volný čas, výtvarná výchova ve volném čas, Dům dětí a mládeže Olomouc, výtvarné dílny.

ABSTRACT

This bachelor's project presents the opportunity to support the development of complementary activities in the House of children and youth in Olomouc for the clients of school age. Support will be in the form of a cycle of art workshops called, "Come on you play and create" art workshops from recycled and natural materials.

Keywords: leisure activities, Art education in the spare time, the House of children and youth in Olomouc, art workshops.

Obsah

Úvod	8
1 Charakteristika žadatele projektu	10
1.1 Název a základní údaje žadatele	10
1.2 Hlavní činnost žadatele	11
1.2.1 Pravidelná zájmová činnost	12
1.2.1.1 Pravidelná zájmová činnost na pracovišti DDM Olomouc – Janského 1	13
1.2.2 Příležitostná zájmová a vzdělávací činnost	15
1.2.2.1 Příležitostná zájmová a vzdělávací činnost na pracovišti DDM Olomouc – Janského 1	15
1.2.3 Pobytové akce	16
1.2.4 Táborev činnost pracoviště DDM Olomouc – Janského 1	17
1.2.5 Spontánní aktivity	17
1.2.6 Práce s talentovanými klienty v DDM Olomouc	18
1.2.7 Spolupráce s organizacemi a školami na mezinárodní i regionální úrovni	18
1.3 Místa, kde probíhá činnost	19
1.4 Historie organizace	19
1.5 Ekonomická situace organizace	20
1.6 SWOT analýza	22
1.6.1 Komentáře ke SWOT analýze	25
1.7 Zkušenosti organizace s podáváním žádostí o dotaci na projekty	31
1.7.1 Velké projekty	31
1.7.2 Pravidelná podpora Olomouckého kraje:	32
2 Charakteristika projektu	34
2.1 Předmět projektu	34
2.2 Cíl projektu	35
2.3 Cílová skupina projektu	35
2.4 Měřitelné ukazatele projektu	36
2.5 Návaznost na sociálně-pedagogickou teorii	37
2.5.1 Vymezení mladšího školního věku	37
2.5.1.1 Vývoj psychických procesů	38
2.5.1.2 Motorika dítěte mladšího školního věku	39

2.5.1.3	Osobnost žáka mladšího školního věku.....	40
2.5.2	Výtvarná výchova a volný čas dítěte mladšího školního věku.....	40
2.5.2.1	Vývoj výtvarného projevu a kresby u dítěte mladšího školního věku	41
2.5.2.2	Vnímání barev u dětí mladšího školního věku	43
2.5.3	Volný čas a výtvarná výchova u dítěte mladšího školního věku	44
2.6	Potřebnost projektu	48
2.6.1	SWOT analýza projektu	48
2.6.1.1	Popis SWOT analýzy projektu.....	48
3	Podrobný popis projektu	53
3.1	Charakteristika současného stavu	53
3.2	Charakteristika nového plánovaného stavu.....	53
3.2.1	„Kam s ním?“ – vyrob si svou zvířecí krabici na hračky	53
3.2.2	„S hadráčkem do postýlky“ – vyrob si svou textilní hračku – plyšové zvířátko.....	54
3.2.3	„Prší!!!“ – pomaluj si vlastní deštník	56
3.2.4	„Adventní kalendář jinak“- vyrob si svůj vlastní adventní kalendář.....	57
3.2.5	„Kolik je hodin“ – vyrob si vlastní hodiny.....	58
3.2.6	„Loutkové divadlo“ – loutky trochu jinak.....	59
3.2.7	„Na ptačích křídlech“ – velikonoční dílnička s jarní tematikou.....	60
3.2.8	„Noční městečko“ – závěsné papírové lucerničky	62
3.2.9	„Světlo do pokojíčku“ – výroba papírového stínidla na lustr.....	63
3.2.10	„Hurá na výlet!!!“ – vyrob si svůj baťůžek	64
3.3	Multiplikační efekt	65
3.3.1	Návaznost projektu na další aktivity	65
3.3.2	Udržitelnost projektu	66
3.3.3	Etické aspekty projektu	66
4	Technické řešení projektu	67
4.1	Harmonogram projektu	67
4.2	Organizační zajištění projektu.....	69
4.3	Rozpočet projektu	70
	Závěr	71
	Seznam použitých zdrojů	72
	Tištěné zdroje	72

Elektronické zdroje	74
Seznam tabulek	76
Seznam příloh.....	77
Přílohy.....	I
Příloha A: Formulář žádosti o projekt.....	I
Příloha B: Výrobky dílen	VI

ÚVOD

Výtvarné činnosti patří mezi nejoblíbenější volnočasové aktivity dětí. Na tento zájem pravidelně reaguje i Dům dětí a mládeže (DDM) Olomouc, který aktuálně připravuje cyklus výtvarných dílniček s názvem „Pojď si hrát a tvořit“. A právě tento projekt je námětem mé práce.

Toto téma jsem si vybrala z několika důvodů. Prvním z nich je, že ve zmíněné organizaci pracuji jako pedagog volného času. Dalším motivem k tvorbě tohoto bakalářského projektu byly několikaleté osobní zkušenosti z různých podobných projektů, kterých jsme se v minulosti jako organizace zúčastnili. Neposledním důvodem je má několikaletá praxe v oblasti volnočasových aktivit s výtvarnou tematikou (vedení zájmových kroužků „Paletka“ a „Výtvarný ateliér“, pořádání pobytových a příměstských táborů s výtvarnou tematikou ad.).

Cílem práce je vytvořit projekt, který přivede do DDM Olomouc nové klienty školního věku, a to prostřednictvím výtvarných dílen. Účastníkům výtvarných dílen bude poskytnuto kvalitní a smysluplné trávení volného času. Dále účastníci posílí své kompetence k výtvarnému tvoření, zlepší nácvik praktických dovedností v oblasti práce s výtvarnými materiály a nástroji, dostanou prostor k seberealizaci a podníti rozvoj své fantazie.

Záměrem projektu je účastníky naplnit a pojetím dílen oslovit natolik, že začnou navštěvovat DDM Olomouc pravidelně v rámci dalších činností a aktivit, které klientům organizace nabízí (výtvarné zájmové kroužky, letní výtvarné tábory). Prostřednictvím projektu dojde ke zvýšení počtu účastníků školního věku, kteří se budou aktivně účastnit dalších aktivit konajících se v DDM Olomouc, a to především na pracovišti Janského 1, kde by se měl projekt realizovat.

Práce je rozdělena do čtyř kapitol. První kapitola popisuje žadatele projektu, jeho činnost, zasazení do konkrétního prostředí, jeho ekonomickou situaci a strategický plán do budoucna (SWOT analýza organizace). Ve druhé kapitole je charakterizován připravovaný projekt včetně jeho potřebnosti, určuje monitorovací indikátory, počet podpořených osob a také jeho cíl. Ve třetí kapitole je projekt podrobně popsán, je definován rozdíl mezi současným stavem a plánovaným stavem, který by měl projekt přinést. Čtvrtá kapitola zmiňuje časový plán, ve kterém bude projekt realizován, za

jakých podmínek a kdo se na realizaci projektu bude podílet. Součástí této kapitoly je také rozpočet projektu. Závěr práce projekt uzavírá a shrnuje jeho důležité aspekty.

1 CHARAKTERISTIKA ŽADATELE PROJEKTU

1.1 Název a základní údaje žadatele

Oficiální název: Dům dětí a mládeže Olomouc

Adresa: Olomouc, tř. 17. listopadu 47/1034, PSČ 771 74

Právní forma: Příspěvková organizace Olomouckého kraje

Právní ukotvení organizace:

zřizovací listina schválena Zastupitelstvem Olomouckého kraje dne 28. června 2001

zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání

vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání

IČO: 00096792

IZO: 600031501

Místa dalšího působení:

pracoviště Janského 1/467, 779 00 Olomouc

Otevřený klub, Rožňavská 21/728, 779 00 Olomouc

Turistická základna Ochoz, Rakůvka 46, 798 57 Rakůvka

www stránky: www.ddmolomouc.cz

email: ddm@ddmolomouc.cz

Vedení DDM:

Ředitel DDM Olomouc:

Mgr. Jiří Dostál – ve funkci od 1. února 2007 – dosud

Zástupkyně ředitele DDM Olomouc:

Bc. Zuzana Trizmová – ve funkci od 1. září 1998 – dosud

Zřizovatel Domu dětí a mládeže Olomouc:

Olomoucký kraj

Adresa: Olomouc, Jeremenkova 40a, PSČ 779 11

Právní forma: 804 – Kraj, příspěvková organizace

IČO: 60609460

www stránky: www.kr-olomoucky.cz

E-mail: posta@kr-olomoucky.cz¹

1.2 Hlavní činnost žadatele

DDM Olomouc je školské zařízení, příspěvková organizace, která poskytuje zájmové vzdělávání nejrozličnějším klientům. Hlavním posláním je osobnostní rozvoj všech klientů. Těmi jsou děti, žáci a studenti, okrajově dospělí či rodiče s dětmi. Je snaha všechny účastníky neformálního vzdělávání rozvíjet v oblastech jejich přirozených zájmů a potřeb a podnítit jejich talent, to vše za použití všech dostupných možností a prostředků v rámci volnočasového vzdělávání. V současné době zajišťuje neformální volnočasové vzdělávání v DDM Olomouc 22 stálých pedagogických pracovníků a externisti. Zaměření činností se odvíjí od specializace jednotlivých zaměstnanců a prostorových podmínek jednotlivých pracovišť.²

Školní vzdělávací program DDM Olomouc a výroční zpráva DDM Olomouc z roku 2013/2014 uvádí: „Cílem zařízení a zájmového vzdělávání, které se v DDM Olomouc klientům poskytuje, je především:

rozvíjet schopnost aktivního trávení volného času;

naučit klienty si vybírat vhodné způsoby, metody a strategie;

plánovat, organizovat a řídit vlastní volný čas;

¹ *Dům dětí a mládeže Olomouc: Výroční zpráva o činnosti ve školním roce 2010/2011.* Olomouc: Dům dětí a mládeže Olomouc, 2011, s. 4-5. Dostupné také z: http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocní_zprava_1011.pdf

² *Dům dětí a mládeže Olomouc: Výroční zpráva o činnosti ve školním roce 2013/2014.* Olomouc: Dům dětí a mládeže Olomouc, 2014, s. 5. Dostupné také z: http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocní_zprava_1314.pdf

vyhledávat a třídit informace vedoucí k výběru vhodných aktivit dle osobních dispozic;

umět říci ne na nevhodné aktivity;

vybírat vhodné kvalitní a přiměřené aktivity ke kompenzaci stresu a pracovního nasazení;

vhodně relaxovat;

vytvářet návyky pro udržení zdravého životního stylu;

rozvíjet své zájmy a záliby;

rozvíjet odbornost a profesní orientaci, rozvíjet talent;

rozvíjet své mravní vědomí;

rozvíjet smyslové vnímání;

orientovat se v globálních problémech současného světa;

chápat kompletnost vztahu mezi přírodou a lidskou činností;

respektovat postoje, přesvědčení a zájmy jiných lidí;

komunikovat a otevřeně vyjadřovat své názory a pocity;

zvyšovat zdravé sebevědomí;

prohlubovat sebereflexi;

realizovat ‚Základní preventivní program‘.³

1.2.1 Pravidelná zájmová činnost

Zájmové vzdělávání poskytuje DDM Olomouc klientům v různých formách. Nejčastější formou je pravidelná zájmová činnost.

Pravidelná zájmová činnost probíhá především v zájmových útvarech a klubech, a to na třech pracovištích v Olomouci – tř. 17. listopadu, Janského a Rožňavská. DDM Olomouc se snaží nabídnout tuto pravidelnou činnost co nejpestřejší. Zaměřuje se na

³ *Dům dětí a mládeže Olomouc: Výroční zpráva o činnosti ve školním roce 2013/2014.* Olomouc: Dům dětí a mládeže Olomouc, 2014, s. 5. Dostupné také z: http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocní_zpráva_1314.pdf

oblast výtvarné výchovy, tance, sportu, turistiky, přírodovědy, techniky a hudby. Nabídka zájmových útvarů a klubů je určena především dětem a mládeži, okrajově ji však využívají i dospělí či rodiče s dětmi. V roce 2013 stejně jako v roce předešlém bylo otevřeno okolo 160 zájmových útvarů, které navštěvovalo 1900 účastníků, především žáků, viz tabulka:

Tabulka 1: Přehled zájmových útvarů DDM Olomouc pro školní rok 2013/2014

Počet ZÚ	Počet členů ZÚ celkem	Z toho dětí předškolního věku	Z toho dětí školního věku	Z toho studenti	Z toho dospělých
160	1940	396	1301	62	181

Zdroj: Dům dětí a mládeže Olomouc: Výroční zpráva o činnosti ve školním roce 2013/2014. Olomouc: Dům dětí a mládeže Olomouc, 2014, s. 10. Dostupné také z: http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocní_zprava_1314.pdf

1.2.1.1 Pravidelná zájmová činnost na pracovišti DDM Olomouc – Janského 1

Vzhledem k tomu, že projekt bude realizován na pracovišti Janského 1, je vhodné detailněji popsat činnost tohoto pracoviště.

Jedná se o malé elokované pracoviště v sídlištní aglomeraci. Toto pracoviště navštěvuje okolo 350 klientů různého věku. V současnosti zde pedagogickou činnost zajišťuje pět interních pracovníků spolu s externími spolupracovníky.

Součástí tohoto pracoviště je i venkovní ekologická učebna vybudovaná za finanční podpory Olomouckého kraje. Tato učebna je hojně využívána při činnostech kroužků v případě příznivého počasí. V prostorách zahrady jsou vytvořeny vzdělávací prvky s environmentální tematikou. V zahradě jsou vysazeny původní dřeviny a byliny.

Pracoviště nabízí možnosti zájmového vzdělávání v oblasti hudby, výtvarné výchovy, přírody, vědy, techniky, publicistiky, předškolní výchovy, vaření a zdravého životního stylu. Vzhledem k velké popularitě kroužků v oblasti předškolní výchovy (klub pro rodiče s dětmi „Chalópka“ a kroužek „Malá školka“ (příprava dětí na pobyt v MŠ) je průměrný věk klientů výrazně nižší i v ostatních kroužcích pracoviště Janského 1. Věk klientů je celkově nižší také v porovnání s ostatními pracovišti DDM Olomouc (třetina klientů je mladší 6 let), s výjimkou technického oddělení, kde jsou klienty především žáci. Prostory pracoviště nejsou tak velkorysé jako například na tř. 17. listopadu, nicméně všechny učebny a prostory jsou plně vybaveny pro zájmové vzdělávání.

Oddělení techniky má k dispozici učebnu počítačů, modelářské dílny, pracovnu radioelektroniky, a autodráhu. Počítačové kroužky jsou zaměřeny na základy práce s PC a na vytváření WWW stránek a programování. Oblíbená je i „Školička internetu pro seniory“, které probíhá v dopoledních hodinách. Členové elektrotechnických kroužků se seznamují se základy práce s elektronikou a pracuje zde i kolektivní radiostanice. Součástí oddělení jsou i kroužky modelářů – jak papírových, tak plastikových (automodeláři, letečtí modeláři atd.). Novinkou tohoto oddělení je kroužek lego robotiky, který přilákal na toto oddělení mnoho nových klientů.⁴

Velkou tradici na tomto pracovišti má výtvarná výchova. Pro nejmenší je připraven kroužek „Malý hravý tvor“, který má účastníky hravou formou seznámit se základy výtvarné tvorby, podněcovat fantazii, tvořivost a seznámit děti s materiály a prostředky ve výtvarné výchově. Dále se zde konají kroužky s názvem „Paletka“. Kroužek je určen dětem ve věku 5-10 let. Probíhá třikrát týdně. „Výtvarný ateliér“ je kroužkem, který má nabídnout tvoření již pro starší děti.

Dále nabízí toto pracoviště svým nejmenším klientům taneční kroužky. Tyto kroužky pomáhají v rozvoji přirozeného pohybu u dětí. V nabídce jsou i činnosti hudební. V rámci zařízení fungují kroužky flétny, kytary a afrických bubnů.

Dlouholetou tradici na pracovišti Janského mají rybářské kroužky. I v letošním školním roce se zaplnily tři běhy tohoto kroužku.

Zajímavými a netradičními kroužky jsou pak kroužky „Ze zahrádky do kuchyně“ (kroužek vaření) a „Malý koumák“ (debrujářský kroužek). Oba kroužky jsou poměrně nové, ale již během krátké doby fungování si získaly velkou oblibu. „Ze zahrádky do kuchyně“ má v rámci venkovní ekologické učebny pracoviště Janského 1 vybudovanou velkou bylinkovou zahradu.

V rámci tohoto pracoviště funguje i kroužek „Animáček“, který se věnuje základním animačním technikám, a kroužek s publicistickou tematikou, kde se účastníci učí psát a publikovat vlastní noviny.⁵

⁴ Pracoviště Janského 1. *Dům dětí a mládeže Olomouc* [online]. (c)2008-2016 [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.ddmolomouc.cz/oddeleni/janskeho/>

⁵ Pracoviště a oddělení. *Dům dětí a mládeže Olomouc* [online]. (c)2008-2016 [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.ddmolomouc.cz/oddeleni/#janskeho>

1.2.2 Příležitostná zájmová a vzdělávací činnost

Další formou vzdělávání je příležitostná zájmová a vzdělávací činnost. Jde o jednorázové akce různého typu a zaměření. DDM Olomouc nabízí sportovní, kulturní i vzdělávací akce pro různé věkové a zájmové skupiny tak, aby si mohl vybrat „svoji“ akci každý – jak účastníci zájmových útvarů, tak především zájemci z řad široké veřejnosti. Vybrané akce podporuje finančními dotacemi statutární město Olomouc.

Mezi tyto příležitostné akce patří například karnevaly, mikulášské besídky, sportovní akce, zahradní setkání, Den dětí, Den Země atd.

Tabulka 2: Přehled o akcích, příležitostných činnostech pro veřejnost

Počet akcí	Z toho víkendových	Počet účastníků celkem	Z toho účastníků o víkendech	Počet hodin celkem
174	44	13 189	5 923	375

Zdroj: Dům dětí a mládeže Olomouc: Výroční zpráva o činnosti ve školním roce 2013/2014. Olomouc: Dům dětí a mládeže Olomouc, 2014, s. 14. Dostupné také z: http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocní_zprava_1314.pdf

Mezi příležitostné aktivity doplňující pravidelné schůzky zájmových útvarů patří soustředění, výlety, exkurze, vystoupení, výstavy, setkání a účast na soutěžích (viz tabulka níže). Pokud je to možné, do těchto akcí je zapojována i veřejnost.

Tabulka 3: Přehled o aktivitách, příležitostných akcích zájmových útvarů ve školním roce 2013/2014

Počet akcí	Z toho víkendových	Počet účastníků celkem	Z toho účastníků o víkendech	Počet hodin celkem
111	67	2092	866	591

Zdroj: Dům dětí a mládeže Olomouc: Výroční zpráva o činnosti ve školním roce 2013/2014. Olomouc: Dům dětí a mládeže Olomouc, 2014, s. 15. Dostupné také z: http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocní_zprava_1314.pdf

1.2.2.1 Příležitostná zájmová a vzdělávací činnost na pracovišti DDM Olomouc – Janského 1

Pedagogičtí pracovníci pracoviště Janského 1 připravují karnevaly, zahradní akce a výtvarné dílničky. Dále ve spolupráci s oddělením přírody a výtvarným oddělením

pořádají výtvarné programy a výchovné ekologické programy pro mateřské a základní školy. Podílí se také na akcích pořádaných se ZOO Olomouc v jejím areálu. Nejdůležitější akcí roku je „Den Země v ZOO“. Děti ze zájmových útvarů navštěvují výstavy, výlety, malování v plenéru atd. Pracoviště Janského 1 pořádá i rybářská školení a pomáhá při organizaci rybářských závodů v rámci spolupráce s Českým rybářským svazem. V následujícím školním roce by se pracoviště chtělo zaměřit na pořádání výtvarných dílen určených zejména dětem mladšího školního věku.

Technické oddělení se podílí na výstavě „For models“, pořádá soutěže v modelářství a PC herní odpoledne. Podílí se na celorepublikových soutěžích v oblasti radiotechniky a radioamatérů. Nově se děti z kroužku legorobotika, který je součástí oddělení, účastní soutěží v tomto odvětví a současně se podílí i na organizaci těchto soutěží.

1.2.3 Pobytové akce

DDM Olomouc pořádá tábory, rekreační pobyty a soustředění, které velmi často navazují na činnosti zájmových útvarů a klubů. Tyto činnosti mají svou specializaci a pořádají se v období jarních, letních, podzimních i zimních prázdnin. Tábory, soustředění a rekreační pobyty se zaměřují na lyžování, plavání, tanec, sporty a výtvarnou výchovu. Tyto pobytové akce jsou připravovány pro začátečníky i pro pokročilé v jednotlivých zájmových oblastech. V nabídce DDM Olomouc se však objevují i všeobecně zaměřené pobytové akce, které se pestrou škálou zájmových aktivit orientují zejména na komplexní rozvoj účastníků a zdravý životní styl. Pobytové akce probíhají na turistické základně DDM Olomouc v Ochozu u Konice a v dalších rekreačních střediscích a turistických základnách v ČR i zahraničí.⁶

⁶ *Dům dětí a mládeže Olomouc: Výroční zpráva o činnosti ve školním roce 2013/2014.* Olomouc: Dům dětí a mládeže Olomouc, 2014, s. 15. Dostupné také z: http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocní_zpráva_1314.pdf

Tabulka 4: Přehled o účasti na pobytových akcích nad 5 dnů ve školním roce 2013/2014

Počet akcí	Počet účastníků	Počet dnů celkem
25	578	194

Zdroj: Dům dětí a mládeže Olomouc: Výroční zpráva o činnosti ve školním roce 2013/2014. Olomouc: Dům dětí a mládeže Olomouc, 2014, s. 15. Dostupné také z: http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocní_zprava_1314.pdf

Tabulka 5: Přehled o účasti na pobytových akcích do 5 dnů ve školním roce 2013/2014

Počet akcí	Počet účastníků	Počet dnů celkem
18	375	60

Zdroj: Dům dětí a mládeže Olomouc: Výroční zpráva o činnosti ve školním roce 2013/2014. Olomouc: Dům dětí a mládeže Olomouc, 2014, s. 15. Dostupné také z: http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocní_zprava_1314.pdf

1.2.4 Táborová činnost pracoviště DDM Olomouc – Janského 1

Aktuálně jsou připravovány dva pobytové tábory: „Co vyprávěly domy“ a „Rybářské soustředění“. V závěru letních prázdnin bude ve spolupráci se ZOO Olomouc pořádán každoročně populární příměstský tábor „ZOO snů“.

Oddělení techniky pobytový tábor nekoná, připravuje však množství příměstských táborů s technickým zaměřením: „Soustředění elektrotechniků“, „Technický a počítačový workshop“ a další.

1.2.5 Spontánní aktivity

Vzhledem k tomu, že se ze strany klientů zvyšuje zájem o aktivity, které jsou neorganizované a nemají pevný rozvrh, snaží se organizace nabízet více možností pro spontánní činnosti. DDM Olomouc nabízí prostory (klub, hřiště, venkovní ekologická

učebna v areálu DDM Olomouc Janského 1) a prostředky (volně dostupné stolní hry, internet, práce na PC, sportovní náčiní) pro tyto činnosti.⁷

1.2.6 Práce s talentovanými klienty v DDM Olomouc

DDM Olomouc pracuje i s talentovanými dětmi a mládeží. Snaží se k těmto klientům přistupovat individuálně a jejich talent rozvíjet přímo v zájmovém útvaru.⁸

1.2.7 Spolupráce s organizacemi a školami na mezinárodní i regionální úrovni

DDM Olomouc je dlouholetým partnerem spolku United Games of Nations – Czech Republic (dále jen UGCZ), které je součástí mezinárodního sdružení United Games of Nations International (dále jen UGNI). Vzájemná spolupráce těchto dvou organizací v oblasti mezinárodních aktivit je pro žáky ZŠ a SŠ Olomouckého kraje velkým přínosem. Aktivity, které byly v uplynulém období v rámci tohoto partnerství realizovány, aktivním žákům přinesly mnoho příležitostí, např. výjezdy do zahraničí. Jak již bylo zmíněno, při DDM Olomouc existuje zájmový útvar „Klub UG“, a nejaktivnější z jeho členů pak tvoří členskou základnu spolku. V rámci této spolupráce probíhá již 16 let projekt výměny mládeže známé jako „Festival United Games“ konající se současně v Olomouci i v dalších zemích.

DDM Olomouc je pověřen svým zřizovatelem pořádáním soutěží a olympiád vyhlášených MŠMT a poradenskou, metodickou a odbornou činností v oblasti zájmového vzdělávání, dále pak v oblasti ekologických a výtvarných programů.

Spolupráce funguje i mezi domy dětí a mládeže v Olomouckém kraji, zejména při organizaci soutěží a olympiád vyhlášených MŠMT a pronajímání základen na táborovou činnost.

DDM Olomouc aktivně spolupracuje s ekologickým centrem Sluňákov, zejména v oblasti ekologické výchovy. V rámci ekologické výchovy dále spolupracuje se

⁷ *Dům dětí a mládeže Olomouc: Výroční zpráva o činnosti ve školním roce 2012/2013.* Olomouc: Dům dětí a mládeže Olomouc, 2013, s. 16. Dostupné také z: http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocní_zprava_1213.pdf

⁸ *Dům dětí a mládeže Olomouc: Výroční zpráva o činnosti ve školním roce 2013/2014.* Olomouc: Dům dětí a mládeže Olomouc, 2014, s. 17. Dostupné také z: http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocní_zprava_1314.pdf

speciálně pedagogickými centry, kde pomáhá programy upravovat tak, aby byly vhodné pro klienty v těchto zařízeních.

V rámci spolupráce s Univerzitou Palackého (UP) se v DDM Olomouc již pravidelně realizují pedagogické praxe jejích studentů. Tradičně probíhá spolupráce také s dalšími institucemi, např. ZOO Olomouc, dalšími neziskovými organizacemi, sportovními kluby aj. Tyto spolupráce byly a jsou na velmi dobré úrovni.⁹

1.3 Místa, kde probíhá činnost

Činnost DDM Olomouc se odehrává zejména na území města Olomouce. Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje počítá s převedením DDM Olomouc pod městskou správu.¹⁰

Protože projekt bude realizován na pracovišti Janského 1, je potřeba zmínit další organizace zabývající se volnočasovými aktivitami v této lokalitě, tzn. v sídlištní aglomeraci Povel. V této oblasti žije přibližně 5000 obyvatel. Kromě škol na sídlišti Povel a Centra pohybu Olomouc zde však nepůsobí žádné zařízení nabízející volnočasové aktivity. Důvodem je skutečnost, že na sídlišti nejsou žádné jiné prostory, kde by se bylo možné aktivitám pro děti a mládež v jejich volném čase věnovat. Na tuto skutečnost již několikrát upozorňovala skupina komunitního plánování sociálních služeb „Děti, mládež, rodina“, které vadí, že město v této problémové lokalitě nemá žádné vlastní objekty, aby mohlo ovlivňovat aktivity dětí a mládeže. V tom má DDM Olomouc velký potenciál a v podstatě nemá v této oblasti konkurenci.

1.4 Historie organizace

V roce 1950 byla založena Pionýrská organizace v Olomouci a bylo třeba vytvořit pro děti a mládež místo, kde by se mohly scházet ve volném čase k zájmovým činnostem, k besedám, ale i ke spontánní zábavě a hrám. Městský národní výbor poskytl budovu na Čajkovského ulici. Na přestavbě domu a jeho úpravě se podílela celá řada závodů, učilišť, studenti a další. 25. února 1951 byl pionýrský dům slavnostně otevřen a předán

⁹ *Dům dětí a mládeže Olomouc: Výroční zpráva o činnosti ve školním roce 2013/2014*. Olomouc: Dům dětí a mládeže Olomouc, 2014, s. 19. Dostupné také z:

http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocní_zpráva_1314.pdf

¹⁰ *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje*. Olomouc:

Olomoucký kraj, 2012, s. 51. Dostupné také z: <https://www.kr-olomoucky.cz/download.html?id=15217>

dětem. Od svého vzniku se zařízení plně věnovalo mimoškolní výchově ve všech oblastech činnosti, vznikla jednotlivá oddělení. Ve školním roce 1961/62 začala všechna oddělení pracovat v nových prostorách na tř. 17. listopadu, kde sídlí dodnes.¹¹

Na konci šedesátých let nastal rozmach činnosti domu dětí, a to především z důvodu jeho přestěhování do středu města a jeho větší dostupnosti pro širší počet dětí. Aktivita se především rozšířily o činnosti pro děti předškolního věku a mládež. Byly pořádány hrátky a taneční podvečery pro mládež, které se v tehdejší době těšily velké oblibě. V tomto období se uskutečnilo 89 akcí obřích rozměrů za účasti 9691 dětí. V následujícím období to bylo na 118 akcí za účasti 11 385 dětí. Na konci šedesátých let proběhlo v prostorách PDM Olomouc na 128 akcí s celkovou návštěvou na 24 302 dětí a mládeže. Dalších 238 akcí pro 44 271 účastníků proběhlo mimo prostory PDM. V tomto období byla činnost PDM Olomouc na velmi dobré úrovni, jak co do kvality, tak i kvantity.

V 80. letech v rámci rozšíření kapacit organizace byl vybudován pavilon zájmových činností spojený s ubytovnou.

Po roce 1989 se bývalý Okresní dům pionýrů a mládeže přejmenoval na stávající Dům dětí a mládeže Olomouc. Po změně politické situace se úloha DDM Olomouc změnila na nabídku ryze volnočasových aktivit. Jeho bohatá činnost především v práci s mládeží v oblasti mimoškolní a zájmové činnosti pokračuje dál v pozměněné podobě a s ohledem na stávající potřeby společnosti.

V roce 1990 bylo otevřeno pracoviště DDM Olomouc v budově bývalých jeslí v Janského 1 v Olomouci. Tato budova doposud nebyla dispozičně rekonstruována pro potřeby DDM Olomouc. Z hygienických důvodů byly provedeny nejnútnejší úpravy dle norem pro školské zařízení. V roce 1997 bylo otevřeno pracoviště Rožňavská 21 na sídlišti Nové Sady.¹²

1.5 Ekonomická situace organizace

DDM Olomouc je školskou příspěvkovou organizací (dále jen PO) zřízenou Olomouckým krajem.

¹¹ Slávíme 60 let. *Dům dětí a mládeže Olomouc* [online]. (c)2008-2016 [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.ddmolomouc.cz/60-let/?c=60-let>

¹² *Propagační materiál vydaný k 60. výročí DDM Olomouc*. Olomouc: Dům dětí a mládeže Olomouc.

Hospodaření PO se řídí zejména:

zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů;
ročním plánem nákladů a výnosů (schválený rozpočet organizace);
stanoveným způsobem usměrňování prostředků na platy;
plánem tvorby a čerpání peněžních fondů;
schváleným odpisovým plánem;
plánem oprav a investic;
dalšími závaznými ukazateli stanovenými zřizovatelem;
popřípadě jiným zvláštním právním předpisem.

Finanční zabezpečení činnosti organizace se děje formou vícezdrojového financování.

V rámci svého rozpočtu PO hospodaří s finančními prostředky získanými:

vlastní činností

hlavní – pedagogická činnost – příjmy za pravidelnou činnost (zájmové útvary),
pobytové a příměstské akce (tábory), jednodenní akce, programy pro školy atp.;

doplňkové – pronájmy dočasně volných prostor;

z rozpočtu zřizovatele – příspěvek na provoz, odpisy, nájmy, příp. konkrétní
jednorázové účelově určené dotace;

ze státního rozpočtu – příspěvek na přímé náklady (mzdy a zákonné odvody
z mezd), dotace na podporu okresních a krajských kol a soutěží a přehlídek
v zájmovém vzdělávání, příp. jednorázové účelově určené dotace;

z rozpočtu jiných územních samosprávných celků – předkládané drobné projekty
– žádosti o podporu konkrétních aktivit;

z případné dotace na úhradu provozních nebo investičních výdajů konkrétního
projektu krytého z rozpočtu EU;

z fondů příspěvkové organizace (investiční fond, rezervní, fond odměn, FKSP);

z darů od fyzických a právnických osob – sponzorské příspěvky;

z případného příspěvku Úřadu práce – podpora zaměstnanosti – dotace určitého pracovního místa.¹³

V průběhu uplynulých pěti let se s využitím vícezdrojového financování daří zajistit stabilní hospodářskou situaci organizace. Hospodářský výsledek se pohybuje ve výši okolo 100 tis. Kč, v roce 2013 ve výši 285 tis. Kč (cílený záměr doplnění fondů za účelem financování větší investiční akce).

Tabulka 6: Přehled jednotlivých typů výnosů (v tis. Kč)

	2014	2013	2012	2011	2010
HV	100	285	107	27	63
dotace MŠMT	12451	12325	12110	12427	11818
dotace Olomoucký kraj	2003	1879	1899	1849	1898
dotace město Olomouc	484	668	382	386	298
dotace Úřad práce	20	83	0	0	0
dotace ESF	0	2163	3948	2193	1011
Celkem	14958	17118	18339	16855	15025
vlastní výnosy	6429	6635	6273	5959	5912
ostatní výnosy	400	401	65	114	659
výnosy celkem	21787	24154	24677	22928	21596

Zdroj: Rozbory hospodaření DDM Olomouc za roky 2010-2014. Olomouc: Dům dětí a mládeže Olomouc, 2015.

1.6 SWOT analýza

Při vypracování SWOT analýzy bylo využito odborných článků věnujících se této oblasti v rámci školních vzdělávacích programů přístupných v elektronické podobě na metodickém portálu RVP.¹⁴ SWOT analýza je zaměřena na pracoviště DDM Olomouc – Janského 1.

¹³ Směrnice Olomouckého kraje ze dne 20. 10. 2014 č. 8/2014: Zásady řízení příspěvkových organizací zřízených Olomoucký krajem. 2014. Dostupné také z: <https://www.kr-olomoucky.cz/download.html?id=21309>

¹⁴ BEČVÁŘOVÁ, Zuzana. Analýza SWOT a její praktické využití při zpracování školního vzdělávacího programu (ŠVP). *RVP: Metodický portál* [online]. 2006 [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/P/564/ANALYZA-SWOT-A-JEJI-PRAKTICKE-VYUZITI-PRI-ZPRACOVANI-SKOLNIHO-VZDELAVACIHO-PROGRAMU-SVP.html/>

Tabulka 7: Vize organizace pro rok 2016/2017

Vize organizace pro rok 2016/2017
Nabídnout široké spektrum činností pro co nejširší klientelu, různého věku a zaměření, zejména však na děti mladšího školního věku.   Rozvíjet dovednosti dětí, žáků, studentů a dospělých jak na úrovni zábavné a oddechové, tak i vrcholové.   Zapojit do dění v organizaci co nejvíce klientů různého věku a zaměření.   Udržovat stabilní a výkonný tým.   Rekonstruovat a zkvalitňovat prostředí, kde se činnost organizace odehrává.   Zkvalitňovat nabízené služby.

Zdroj: *Vlastní zpracování.*

HEJČÍKOVÁ, Jana. Analýza podmínek školy aneb SWOT analýza jako odrazový můstek pro tvorbu ŠVP.*RVP: Metodický portál* [online]. 2005 [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: <http://clanky.rvp.cz/clanek/o/z/421/ANALYZA-PODMINEK-SKOLY-ANEB-SWOT-ANALYZA-JAKO-ODRAZOVY-MUSTEK-PRO-TVORBU-SVP.html/>

FOJTÍKOVÁ, Zuzana. Analýza podmínek školy. *RVP: Metodický portál* [online]. 2005 [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/J/341/ANALYZA-PODMINEK-SKOLY.html/>

Tabulka 8: SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
Jedinečnost profesionálního zařízení v sídlištní aglomeraci Povel. Ekonomicky stabilní a konkurenceschopná organizace. Kvalitní pedagogičtí pracovníci, a to interní i externí. Finanční dostupnost služeb pro nejširší klientelu. Dobrá image zařízení ve městě. Dobrá poloha DDM Janského 1, zahrada s ekologickou učebnou. Úspěšnost přijatých žádostí o dotaci projektů z Magistrátu města Olomouce. Aktivní spolupráce s organizacemi na akcích a propagaci DDM Olomouc a naopak. Široká nabídka aktivního trávení volného času v rámci zájmových útvarů i v netradičních oblastech zájmů. Široká nabídka vzdělávacích programů pro školy a školky. Aktivní podpora statutárního města Olomouc, Olomouckého kraje a Evropské unie, při realizaci projektů.	Ne příliš dobrý stav budovy DDM Olomouc – Janského 1. Malé prostory pracoviště. Lepší osvětla, propagace, osobní návštěvy a propagace ve školách. Nárůst klientů dětí od 3-6 let, naopak pokles klientů žáků základních škol. Nabídka odpoledních aktivit pro žáky ze základních škol. Finance (podpora kraje na běžný chod zařízení).

Příležitosti	Hrozby
Prohloubení spolupráce se školami. Rekonstrukce stávajících prostor pro účely aktivit DDM Olomouc – Janského 1. Odpovídající vybavení pro činnost kroužků. Nové formy propagace. Další vzdělávání pedagogických pracovníků a externistů. Prezentace kroužků formou příležitostných akcí pro děti. Pokračování v aktivní spolupráci s dobrovolníky ze zemí EU, spolupráce s mladými lidmi z cizích zemí.	Nezájem rodičů o využití volného času jejich potomky. Finanční náročnost kroužků pro klienty. Dlouhodobé podfinancování provozních nákladů zařízení. Pokles zájmu dětí o volnočasové aktivity. Konkurence nabídky zájmových útvarů otvíraných při ZŠ. Hrozba zrušení DDM Olomouc. Syndrom vyhoření pracovníků. Nedostatečná informovanost veřejnosti.

Zdroj: Vlastní zpracování.

1.6.1 Komentáře ke SWOT analýze

Vize pro rok 2016/2017

Nabídnout široké spektrum činností pro co nejširší klientelu různého věku a zaměření.

Jeden z hlavních úkolů pracoviště DDM Janského 1 je v budoucnu rozšíření nabídky zájmových aktivit v oblasti pravidelné, příležitostné i pobytové zejména pro děti školního věku. Organizace se chce zaměřit na netradiční aktivity (se zaměřením na výtvarnou činnost – dílničky), které jiné organizace v místě působení (sídlíštní aglomerace Povel) nenabízejí.

Rozvíjet dovednosti dětí, žáků, studentů a dospělých jak na úrovni zábavné a oddechové, tak i vrcholové.

Pracoviště DDM Janského 1 chce v budoucnosti více rozvíjet všechny své klienty na úrovni oddechové a zábavné. Chce se však zaměřit více i na podporu talentovaných klientů a vytvořit jim co nejvhodnější prostor pro jejich růst v oblasti jejich zájmu.

Zapojit do dění v organizaci co nejvíce klientů různého věku a zaměření, zejména však dětí mladšího školního věku.

Pracoviště se chce zaměřit na zkvalitňování propagace zájmových činností, které nabízí, tak, aby se dostala k co nejvíce potenciálním klientům a do zařízení tyto

klienty přivedla (formou informačních tabulí, letáků, akcí pro děti mladšího školního věku, např. „Výtvarná dílna“). Jelikož je cílem zvýšit zájem u dětí mladšího školního věku, DDM Janského 1 se chce zaměřit na spolupráci zejména s místními školami (ZŠ Rožňavská, ZŠ Heyrovského a ZŠ Nedvědova).

Udržovat stabilní a výkonný tým.

Organizace DDM Olomouc chce v budoucnu kromě pravidelného vzdělávání svých pedagogických pracovníků uspořádat vícedenní teambuilding na táborové základně Ochoz u Konice, který by měl podpořit již stávající stabilní a výkonný tým pracovníků.

Rekonstruovat a zkvalitňovat prostředí, kde se činnost organizace odehrává.

DDM Olomouc každoročně žádá svého zřizovatele o finanční prostředky na opravu budov organizace a v budoucnu tomu nebude jinak. Z prostředků získaných z projektů a grantů se chystá zkvalitňovat stav okolí budov, kde se činnost odehrává, a materiálně vybavovat jednotlivá oddělení a učebny (zlepšení podmínek ve výtvarné učebně). Pracoviště Janského ve venkovních prostorách zahrady buduje již několik let venkovní ekologickou učebnu s množstvím edukačních prvků s environmentální tematikou. Tyto prvky se obnovují a rozšiřují v rámci finanční podpory. V posledních letech byla vytvořena bylinková zahrádka a na zahradě vysázeny původní dřeviny a byliny typické pro tuto lokalitu. Díky zajímavým a netradičním prvkům si zařízení všimnou děti ze sídlištní aglomerace a přijdou do něj trávit volný čas. Učebna je hojně využívána k činnostem zájmových útvarů, v rámci akcí či výtvarných dílniček.

Zkvalitňovat nabízené služby.

Organizace bude nadále vzdělávat své interní i externí pedagogické pracovníky, bude se snažit vhodně materiálně zajistit kvalitní stav prostor, kde se činnost organizace odehrává. DDM Olomouc se bude snažit vytvořit vhodné a přátelské prostředí pro činnosti, které nabízí.

Silné stránky

Jedinečnost profesionálního zařízení v sídlištní aglomeraci Povel.

Jiné zařízení na území městské části Povel, které by nabízelo podobně širokou nabídku služeb v oblasti volného času, není.

Ekonomicky stabilní a konkurenceschopná organizace.

DDM Olomouc má dlouholetou tradici a je ekonomicky stabilní.

Kvalitní pedagogičtí pracovníci, a to interní i externí.

Organizace zaměstnává jen proškolené kvalitní pracovníky a snaží se je v průběhu působení v DDM Olomouc i nadále vzdělávat.

Finanční dostupnost služeb pro nejširší klientelu.

DDM Olomouc své služby nabízí ekonomicky přijatelné pro co nejširší klientelu.

Dobrá image zařízení ve městě.

Zejména dlouholetá tradice a kvalitní nabízené služby DDM Olomouc přispívají k dobré image zařízení.

Dobrá poloha pracoviště Janského.

V sídlištní aglomeraci Povel není jiné centrum, které by nabízelo širokou škálu volnočasových aktivit.

Úspěšnost přijatých žádostí o dotaci projektů z Magistrátu města Olomouce.

Viz tabulka přijaté projekty statutárního města Olomouc

Aktivní spolupráce s organizacemi na akcích a propagaci DDM Olomouc a naopak.

DDM Janského Olomouc se snaží spolupracovat se školami a školkami na území města i kraje, spolupracuje s ekologicky zaměřenými organizacemi (např. Sluňákov), snaží se hledat nové možnosti spolupráce (navázání kontaktů s Centrem na podporu integrace cizinců).

Široká nabídka aktivního trávení volného času v rámci zájmových útvarů i v netradičních oblastech zájmů.

Pracoviště Janského se snaží reagovat na novinky v oblasti zájmového vzdělávání a na aktuální potřeby svých potenciálních klientů a podle toho utváří nabídku své činnosti. Projekt výtvarných dílen navržený pro toto zařízení

reaguje na snížení počtu klientů mladšího školního věku. Lze se domnívat, že by atraktivnost témat dílen nové klienty do organizace mohla přivést.

Široká nabídka vzdělávacích programů pro školy a školky.

DDM Olomouc nabízí ekologické a výtvarné programy pro školy a školky na území města. Zde je jistě také prostor pro oslovení budoucích klientů výtvarných dílen.

Aktivní podpora statutárního města Olomouc, Olomouckého kraje a Evropské unie, při realizace projektů.

Aktivní podpora od všech výše zmíněných subjektů.

Slabé stránky

Ne příliš dobrý stav budovy DDM Olomouc – Janského 1.

Budova DDM Olomouc – Janského 1 se postupně opravuje s ohledem na dostupnost finančních prostředků od zřizovatele. Rekonstrukce se však zatím neuskutečnila. Opravy nejsou komplexní, i přesto je snaha prostory učeben vylepšovat. S ohledem na výtvarné dílny je alespoň dokupováno vybavení (např. sušáky, lis a další).

Malé prostory Janského 1.

Pracoviště Janského 1 má poddimenzované prostory. Činnost organizace např. v oblasti sportu se v tomto pracovišti uskutečňuje jen v omezené míře. Pracoviště pro tuto činnost nemá vyhovující prostory. Proto i projekt má výtvarnou tematiku, na kterou je pracoviště dobře vybaveno.

Lepší osvěta, propagace, osobní návštěvy a propagace ve školách.

DDM Janského 1 spolupracuje s blízkými školami. Avšak spolupráce není vždy ideální. Proto je snaha ji prohlubovat. Žákům na těchto základních školách bude nabídnut cyklus výtvarných dílniček.

Nárůst klientů dětí, naopak pokles klientů žáků.

Tento problém je řešen dlouhodobě. Vzhledem k široké nabídce určené pro děti mateřských škol nebo i menších (klub rodičů a dětí „Chalópka“, kroužek „Malá školka“) v DDM Janského 1 lze dlouhodobě sledovat pokles žáků v tomto

zařízení. Situace bude řešena cyklem výtvarných dílniček, které budou uspořádány pro žáky z místní sídlištní aglomerace.

Nabídka odpoledních aktivit pro žáky základních škol na pracovišti Janského 1 není dostatečná nebo úplně chybí.

Nepříznivá situace bude řešena projektem výtvarných dílen.

Finance (podpora kraje na běžný chod zařízení).

Finanční podpora zřizovatele na chod zařízení není dostatečná.

Příležitosti

Prohloubení spolupráce se školami.

Nadále je potřeba aktivně spolupracovat s partnerskými subjekty, vymýšlet nové akce a udržovat tradiční (výtvarné dílny, nabídka výtvarných programů ad.).

Rekonstrukce stávajících prostor pro účely aktivit DDM Olomouc – Janského 1.

Organizace se bude snažit využít všech příležitostí vedoucích k opravám prostor DDM Olomouc. V letošním roce budou upraveny rozvody vody.

Odpovídající vybavení pro činnost kroužků.

Organizace se bude snažit vhodně vybavovat pomůckami zájmové útvary, které nabízí. V rámci projektu výtvarných dílen bude snaha nakoupit některé výtvarné pomůcky.

Nové formy propagace.

Organizace bude posílat pozvánky e-mailem, zlepšovat osobní kontakt v základních školách, bude častěji aktualizovat své webové stránky.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků a externistů.

Organizace bude hledat nové příležitosti dalšího vzdělávání svých pedagogických pracovníků formou kurzů a školení. Zaměří se i na výtvarnou oblast a kurzy a školení tohoto zaměření.

Prezentace kroužků formou příležitostných akcí pro děti.

V letošním školním roce se DDM Olomouc rozhodl uspořádat Den dětí, který bude současně i dnem otevřených dveří. Hravou formou soutěží a úkolů se

současní i budoucí klienti organizace budou seznamovat s nabízenými zájmovými aktivitami, které zařízení nabídne další školní rok. Nabídka bude zacílena na děti mladšího školního věku.

Pokračovat v aktivní spolupráci s dobrovolníky ze zemí EU, spolupráce s mladými lidmi z cizích zemí.

Nedostatečná informovanost veřejnosti.¹⁵

Hrozby

Nezájem rodičů o využití volného času svými potomky.

Pokles zájmu o volnočasové vzdělávání ze strany rodičů.

Pokles zájmu ze strany klientů o volnočasové aktivity.

Pokles zájmu o volnočasové vzdělávání ze strany klientů, pro které svou činnost DDM Olomouc připravuje.

Finanční náročnost kroužků pro klienty.

I když je činnost zájmových útvarů finančně podporovaná zřizovatelem, nemusí být pro všechny finančně dostupná.

Dlouhodobé podfinancování provozních nákladů zařízení.

Viz bod č. 6 – slabé stránky.

Konkurence nabídky zájmových útvarů otvíraných při ZŠ.

Volnočasové aktivity konající se na školách bývají pro klienty zdarma.

Hrozba zrušení DDM Olomouc.

Hrozba špatné finanční situace zřizovatele.

Syndrom vyhoření pracovníků.

Nedostatečná motivace pedagogických pracovníků, neochota a nechut' nadále kvalitně zajišťovat činnost v DDM Olomouc (finanční podhodnocení práce pedagogů).

¹⁵ PAVLÍK, Michal. *Nízkonákladový marketing – nové možnosti umístění reklamy s minimálními náklady*. Brno, 2010. Dostupné také z: http://is.muni.cz/th/174781/esf_m/text_prace_DP_Michal_Pavlik.doc. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta.

1.7 Zkušenosti organizace s podáváním žádostí o dotaci na projekty

DDM Olomouc má dlouholeté zkušenosti s podáváním žádostí o dotace. Poskytnutím dotací a grantů získává organizace prostředky pro realizaci nových aktivit a tím také možnost nabídnout nové formy a metody výchovně vzdělávací práce svým klientům.

Na následujících řádcích budou zmíněny projekty, které se týkaly celé organizace a na jejichž realizaci se podílela všechna oddělení DDM Olomouc.

1.7.1 Velké projekty

Rok 2009

V červnu 2009 DDM Olomouc předložil Krajskému úřadu Olomouckého kraje projekt v rámci globálního grantu „Rovné příležitosti dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v Olomouckém kraji“ s názvem „Cesta do minulosti“.¹⁶ Tento projekt byl spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky. Chtěl přiblížit historii a mezilidské vztahy trochu jinak. Prostřednictvím her a tvořivých aktivit účastníci projektu nenásilnou formou společně poznávali minulost a střetávání různých kultur na území střední Moravy. Projekt měl přispět k prevenci rasismu a xenofobie prostřednictvím multikulturní výchovy a vzdělávání. Projekt navazoval na aktivity DDM Olomouc v devadesátých letech, které byly velmi úspěšné, např. „Cesta do pravěku“ nebo „Setkání v klášteře“. Aktivity byly spojeny především s prožitkovou pedagogikou, výtvarnou činností, ale také pobytem v přírodě a rozvojem environmentálního chápání minulosti i přítomnosti. Z grantů byly financovány zájmové útvary a příležitostná i táborová činnost. Jednotlivá oddělení se věnovala svým tématům, která byla nazvána např. „Cesta ke kořenům“, „Mezi stromy“, „O zvířatech a lidech“ či „Deskové hry“.¹⁷ Projekt byl úspěšně dokončen v roce 2012 a celkový finanční příspěvek činil 3 609 945 Kč.¹⁸

¹⁶ *Dům dětí a mládeže Olomouc: Výroční zpráva o činnosti ve školním roce 2008/2009*. Olomouc: Dům dětí a mládeže Olomouc, 2009, s. 30. Dostupné také z: http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocní_zprava_0809.pdf

¹⁷ *Cesta do minulosti* [online]. 2010 [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://projekt.ddmolomouc.cz/>

¹⁸ *Dům dětí a mládeže Olomouc: Výroční zpráva o činnosti ve školním roce 2011/2012*. Olomouc: Dům dětí a mládeže Olomouc, 2012, s. 25. Dostupné také z: http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocní_zprava_1112.pdf

Rok 2012

DDM Olomouc byl přizván jako partner projektu v rámci „OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost“, s názvem „Quo Vadis II – cesta ke vzdělání“. Projekt byl spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky s příspěvkem 923 490 Kč. DDM Olomouc v něm vystupoval jako partner.¹⁹ Projekt byl zaměřen na podporu účasti žáků v zájmových a tvořivých činnostech v rámci i mimo rámec školní výuky v různých vzdělávacích oblastech a současně byl zaměřen na tvorbu a ověření metodiky vyhledávání a dalšího rozvoje mimořádně nadaných dětí a žáků. Ti byli cílovou skupinou tohoto projektu. Sekundárně byli cílovou skupinou pracovníci škol a školských zařízení. Cílem projektu bylo vytvořit systémový rámec pro identifikaci a další rozvoj mimořádně nadaných dětí a žáků. Úlohou DDM Olomouc bylo vytvoření vzdělávacích programů se zaměřením na vyhledávání a další rozvoj mimořádně nadaných dětí a žáků.²⁰

V témže roce zahájil DDM Olomouc další grantový projekt s názvem „IQ park Olomouc“, který spadá do operačního programu „Vzdělávání pro konkurenceschopnost“. Tento projekt byl spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky. Finanční příspěvek na tento projekt byl v hodnotě 6 224 049 Kč.²¹ Hlavním cílem projektu bylo vybudovat vzdělávací centrum s řadou interaktivních exponátů a pracovišť, které bude sloužit k popularizaci výuky technických a přírodovědných předmětů. Zařízení tohoto charakteru je v Olomouckém kraji zcela ojedinělé. Dále byly v rámci projektu vytvořeny a na jeho web zveřejňovány animace a videa z oblasti přírodních věd.

1.7.2 Pravidelná podpora Olomouckého kraje:

projekt venkovní ekologické učebny – v DDM Olomouc – Janského 1 vznikla v roce 2005 venkovní ekologická učebna s řadou herních prvků. Tyto prvky byly vytvořeny na základě výtvarných návrhů. Učebna je využívána při ekologických

¹⁹ *Dům dětí a mládeže Olomouc: Výroční zpráva o činnosti ve školním roce 2011/2012*. Olomouc: Dům dětí a mládeže Olomouc, 2012, s. 26. Dostupné také z: http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocní_zpráva_1112.pdf

²⁰ *Quo Vadis II* [online]. 2010 [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.quovadis2.cz/>

²¹ *Dům dětí a mládeže Olomouc: Výroční zpráva o činnosti ve školním roce 2011/2012*. Olomouc: Dům dětí a mládeže Olomouc, 2012, s. 26. Dostupné také z: http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocní_zpráva_1112.pdf

programech, ale stala se i oblíbeným místem pro rodiče s dětmi z okolní sídlištní aglomerace. Olomoucký kraj se již několikrát finančně podílel na její obnově i dobudování prvků. V roce 2014 naposledy přispěl 14 000 Kč na revitalizaci části areálu výsadbou tzv. původních dřevin a bylin.²²

„**srbský tábor**“ – tuto již tradiční aktivitu podporuje Olomoucký kraj každoročně. Jedná se o pobytový tábor s účastí českých i zahraničních klientů. V roce 2014 byl přijat grant v hodnotě 200.000 Kč. V letošním roce byl tábor taktéž podpořen.

Zejména příležitostnou a táborovou činnost v DDM Olomouc finančně podporuje statutární město Olomouc. Jedná se o malé projekty, finančně ne tolik náročné. Organizace každoročně podává poměrně velké množství těchto žádostí o dotaci projektů zejména na odbor školství, mládeže a tělovýchovy a odbor tvorby a ochrany životního prostředí. V čerpání finanční podpory je DDM Olomouc úspěšný, viz tabulka níže. V roce 2015 bylo schváleno 58 projektů, pouze 10 z chystaných projektů nebylo finančně podpořeno.

Tabulka 9: Projekty schválené a finančně podporované statutárním městem Olomouc v posledních pěti letech

2014	Schváleno 58 projektů	481 000,00 Kč
2013	Schváleno 65 projektů	668 000,00 Kč
2012	Schváleno 51 projektů	382 000,00 Kč
2011	Schváleno 35 projektů	386 000,00 Kč
2010	Schváleno 42 projektů	298 000,00 Kč

Zdroj: Zpracováno na základě výročních zpráv DDM Olomouc, viz O nás... Dům dětí a mládeže Olomouc [online]. (c)2008-2010 [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.ddmolomouc.cz/o-nas/>

²² *Dům dětí a mládeže Olomouc: Výroční zpráva o činnosti ve školním roce 2013/2014. Olomouc: Dům dětí a mládeže Olomouc, 2014, s. 25. Dostupné také z: http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocní_zprava_1314.pdf*

2 CHARAKTERISTIKA PROJEKTU

Projekt „Pojď si hrát a tvořit“ – cyklus výtvarných dílniček při DDM Olomouc reaguje na potřeby pracoviště Janského 1. Ze SWOT analýzy organizace vyplývá, že toto pracoviště má problém do činnosti zapojit více klientů ze základních škol. Tímto projektem se organizace bude snažit situaci změnit. Aktivitu, které projekt klientům nabídne, budou zvolené tak, aby oslovily klienty základních škol a současně naučily tyto klienty účastnit se pravidelně i dalších aktivit tohoto pracoviště. Výtvarné aktivity budou náročnější na zpracování a od klientů budou vyžadovat vyšší míru zručnosti a samostatnosti.

Zaměření projektu na výtvarnou tvorbu reaguje na oblíbenost výtvarných aktivit v tomto zařízení. Ukazatelem této oblíbenosti je zaplněnost výtvarných zájmových útvarů a zájem ze strany klientů o výtvarné aktivity, které bývají součástí akcí na pracovišti Janského 1. Dá se předpokládat, že i budoucí klienti, účastníci projektu, ocení zaměření na výtvarnou tvorbu.

Současně bude snahou v projektu obsáhnout i ekologické myšlenky. Vycházet se bude z tradičně velkého zájmu základních škol o ekologické programy, ve kterých je propojena přírodovědná část s výtvarným tvořením (ekologický program „Malovaná příroda“, „Výroba ekopapíru“ či „Skřítek Lesík“). Při výtvarné tvorbě v rámci projektu se klienti naučí efektivně využívat recyklované a přírodní materiály. Ekologická výchova by měla být v budoucnu zapojena nejen v tomto projektu, ale i do dalších příležitostných akcí pracoviště Janského 1.

Projekt „Pojď si hrát a tvořit“ – cyklus výtvarných dílniček při DDM Olomouc rovněž vychází z dlouhodobých zkušeností pedagogických pracovníků DDM Olomouc – Janského 1. Z jejich zkušeností vyplývá, že u klientů ze základních škol se výtvarné činnosti těší velké oblibě.

2.1 Předmět projektu

Předmětem projektu je vytvoření a realizace cyklu deseti výtvarných dílniček pro děti mladšího školního věku. Dílničky proběhnou formou dvouhodinových setkání klientů, při kterých si vyzkouší z netradičních přírodních, odpadových a jiných materiálů vyrobit vlastní originální hračky, dekorace, krabice, hodiny a další. Cílem je ukázat, jak využít zdánlivě již nepotřebné materiály (staré krabice, ruličky od toaletních papírů,

textilie ad.) a vytvořit z nich nové originální hračky a dekorace. V rámci projektu budou realizovány dílničky s názvy:

- Kam s ním? – vyrob si svou krabici na hračky,
- Na ptačích křídlech – velikonoční dílnička s jarní tematikou,
- S hadráčkem do postýlky“ – vyrob si svou textilní hračku – plyšové zvířátko
- Loutkové divadlo – loutky trochu jinak,
- Noční městečko – závěsné papírové lucerničky,
- Kolik je hodin? – výroba nástěnných hodin,
- Prší!!! – pomaluj si vlastní deštník,
- Adventní kalendář jinak“ – vyrob si svůj vlastní adventní kalendář,
- Hurá na výlet!!! – vyrob si svůj baťůžek.

Oproti stávajícímu stavu bude snaha zvýšit zájem o výtvarné dílny u klientů ze základních škol. Předmětem projektu je i propagace další navazující činnosti DDM Olomouc (výtvarný tábor, výtvarné kroužky), která je určena pro klienty tohoto věku. Propagace bude realizována formou informačních letáků, webových stránek organizace a osobního předání informací o připravovaných činnostech.

2.2 Cíl projektu

Hlavním cílem projektu je přivést do zařízení nové klienty školního věku a nabídnout jim smysluplné kvalitní trávení volného času a současně tyto klienty zapojit do dalších činností organizace (zájmové útvary, příležitostné akce). Dílčími cíli projektu jsou propagace pracoviště DDM Janského 1 a činností, které jsou určeny pro tuto věkovou kategorii, a probuzení zájmu klientů o výtvarnou tvorbu a ekologickou výchovu.

2.3 Cílová skupina projektu

Cílovou skupinou projektu jsou klienti školního věku. Dá se předpokládat, že se dílen budou účastnit zejména klienti z okolní sídlištní aglomerace, tzn. z blízkých základních škol (ZŠ Nedvědova, ZŠ Heyrovského, ZŠ Čajkovského a ZŠ Holečkova). Sekundární cílovou skupinou je široká veřejnost, která bude prostřednictvím propagace výtvarných dílen (na letácích) informována o aktivitách a také o další činnosti organizace.

2.4 Měřitelné ukazatele projektu

Počet podpořených osob

Cílová hodnota: 160

Datum dosažení cílové hodnoty: 30. června 2017

Stanovení hodnoty: Hodnota měří počet klientů ve školním věku, kteří se účastní výtvarných dílen.

Způsob doložení: Prodané vstupenky na jednotlivé dílny.

Počet podpořených organizací

Cílová hodnota: 1

Datum dosažení cílové hodnoty: 30. června 2017

Stanovení hodnoty: Jedná se o DDM Olomouc, který projekt využije pro svůj rozvoj a propagaci dalších činností.

Způsob doložení: Smlouva o poskytnutí finanční podpory o realizaci projektu se Statutárním městem Olomouc

Počet inovovaných produktů

Cílová hodnota: 2

Datum dosažení cílové hodnoty: 30. června 2017

Stanovení hodnoty:

inovované výtvarné dílny

změna cílové skupiny na klienty školního věku

volba náročnějších výtvarných obsahů a technik

zkvalitnění a zvýšení propagace organizace

Způsob doložení: Bude doloženo propagačními materiály organizace a informačními letáky s programem.

2.5 Návaznost na sociálně-pedagogickou teorii

Na následujících řádcích bude nejprve vymezena věková skupina, na kterou je projekt zaměřen. Dále bude text věnován vývoji psychických procesů, vývoji motoriky a samotné osobnosti u dětí mladšího školního věku. Následující část se bude zabývat vývojem kresby a vnímáním barev u takto starých dětí. Definovány budou pojmy „volný čas“ a „výtvarná dílna“. Téma výtvarné dílny pak bude dále podrobněji charakterizováno.

2.5.1 Vymezení mladšího školního věku

Mladší školní věk dítěte trvá zhruba od věku 6 či 7 let do doby, kdy se začínají prezentovat první symptomy pohlavního dozrání jedince, tzv. pubescence, což je doba kolem 10 až 11 let věku. Pro toto věkové období je typická určitá charakteristická změna sociálního postavení dítěte, která stimuluje a podněcuje další vývoj dětské osobnosti a dalších rozmanitých dílčích schopností a dovedností. Dítě v tomto vývojovém období zvládá novou sociální roli a také si postupně osvojuje základy vzdělanosti, kdy se učí základy trivia: čtení, psaní a počítání.²³ Vágnerová uvádí, že „*nástup do školy je důležitým sociálním mezníkem. Dítě v této souvislosti získává novou roli, stává se školákem.*“²⁴ Období získání role školáka je přesně časově vymezena a určena a je společensky ritualizována, neboť se jedná o významný sociální akt. Když jde dítě poprvé do školy, tak ví, že od této doby je školákem a že došlo k podstatným změnám v jeho dalším životě.²⁵ Vágnerová dále uvádí, že „*škola ovlivní další rozvoj dětské osobnosti, způsob prožití celého zbývajících dětství a projeví se i v oblasti sebehodnocení, mnohdy velice zásadním způsobem.*“²⁶ Mladší školní věk je období ve srovnání s tím, co předcházelo i co bude následovat, poměrně klidné, nebouřlivé a také šťastné.²⁷ Říčan uvádí, že „*školák se musí také naučit prát se s překážkami, s nezdarem,*

²³ VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie. Dětství a dospívání*. 1. vydání. Praha: Univerzita Karlova v Praze. Nakladatelství Karolinum., 2005. 467 s. ISBN 80-246-0956-8.

²⁴ VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie. Dětství a dospívání*. 1. vydání. Praha: Univerzita Karlova v Praze. Nakladatelství Karolinum., 2005, s. 254. ISBN 80-246-0956-8.

²⁵ VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie. Dětství a dospívání*. 1. vydání. Praha: Univerzita Karlova v Praze. Nakladatelství Karolinum., 2005. 467 s. ISBN 80-246-0956-8.

²⁶ VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie. Dětství a dospívání*. 1. vydání. Praha: Univerzita Karlova v Praze. Nakladatelství Karolinum., 2005, s. 255. ISBN 80-246-0956-8.

²⁷ ŘÍČAN, P. *Cesta životem. Vývojová psychologie*. 2. vydání. Praha: Portál, 2004. 390 s. ISBN 80-7367-124-7.

*zkoušet to znovu, případně se smířit s nevalným výsledkem. Další těžká věc: Někdo – ve třídě je to učitel – kontroluje a posuzuje, zda dítě splnilo určitý standard: rozhoduje, co stačí a co se musí předělat, případně pronese ortel, že tohle je prostě špatné, nedostatečné, na pětku.*²⁸ Celkovou kvalitu školní práce a její úroveň ovlivňuje senzomotorická koordinace, především souhra pohybů ruky a oka. V mnoha činnostech, například při výtvarné výchově (kreslení, malba), musí být vidění koordinované s motorickou činností. Rozvoj vnímání mladšímu školákovi poskytuje zpětnou vazbu o přesnosti provádění rozmanitých aktivit a podporuje tak rozvoj mnoha dovedností a schopností. Schopnosti využívat tyto informace se také rozvíjejí v období raného školního věku.²⁹

2.5.1.1 Vývoj psychických procesů

Ve vývojovém období mladšího školního věku dochází k významnému pokroku v oblasti rozvoje kognitivních funkcí a schopnosti vnímání. Dítě se v důsledku realizace školních aktivit zdokonaluje v diferenciaci a schopnosti pozorování rozmanitých vlastností předmětů, situací a jevů, které se v jeho okolí prezentují. Například schopnost dítěte rozlišovat barvy a barevné odstíny se v období mladšího školního věku zvyšuje zhruba až o 50 %.³⁰ Oblast pozornosti se v době mladšího školního věku také velmi výrazně rozvíjí, a to jak z hlediska kvality, tak i její kvantity. Bezděčná pozornost se postupně přeměňuje na pozornost záměrného charakteru. Je třeba uvést, že pozornost především v první třídě je u dítěte mladšího školního věku ovlivňována stimuly a podněty z jeho okolí, až teprve kolem 4. či 5. třídy je jedinec schopen svou pozornost záměrně zaměřovat a ovlivňovat. Pro zvýšení zájmu dítěte o výuku a zvýšení možnosti jeho pozornosti je nutné, aby pedagog k němu vysílal inovativní a zajímavé podněty, které budou dítě stimulovat a motivovat ke školní práci. Také paměť prochází výraznými proměnami, a to především v oblasti kvality, kdy díky ní dítě zvládá nároky školních aktivit a učení. Dítě je schopné si již zapamatovat větší množství informací, a to za poměrně kratší dobu, nežli tomu bylo v předešlém vývojovém období, tedy

²⁸ ŘÍČAN, P. *Cesta životem. Vývojová psychologie*. 2. vydání. Praha: Portál, 2004, s. 152. ISBN 80-7367-124-7.

²⁹ VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie. Dětství a dospívání*. 1. vydání. Praha: Univerzita Karlova v Praze. Nakladatelství Karolinum., 2005. 467 s. ISBN 80-246-0956-8.

³⁰ KURIC, J. *Ontogenetická psychologie*. 1. vydání. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2001, 180 s. ISBN 80-214-1844-3.

v době mladšího školního věku. Rozvoj paměti neprobíhá pouze v oblasti mechanické paměti, ale začínají se prezentovat i první náznaky rozvoje paměti v oblasti logiky a logického myšlení.³¹ Rozvoj fantazie a imaginace probíhá souběžně s rozvojem mentálních a kognitivních funkcí dítěte mladšího školního věku. Ale i tak u dítěte tohoto věku stále ještě přetrvává poměrně výrazně bujná fantazie, která se uplatňovala v době předškolního vývoje i v době po něm. Fantazie a imaginace se rozvíjejí také prostřednictvím činností dítěte, jako je výtvarná nebo literární činnost.³² Funkci myšlení je možné v období mladšího školního věku diferencovat do dvou základních stádií. První fáze probíhá zhruba do období konce druhé třídy základní školy a podobá se myšlení a kognitivním funkcím u dětí v předškolním věku. Myšlení tohoto typu bývá především názorného charakteru a opírá se o tedy o názorné a především konkrétní podněty a stimuly. Druhé stádium v oblasti myšlení se vyznačuje výraznou přeměnou ve schopnostech myšlení, kdy je již dítě schopné takových myšlenkových operací, které vykazují znaky abstrakce. V minulosti již získané informace si prohlubuje, slučuje s novými a rozšiřuje. Ale i přes výše uvedené ještě myšlení dítěte mladšího školního věku nedosahuje úrovně kvality a kvantity jako myšlení dospělého jedince.³³

2.5.1.2 Motorika dítěte mladšího školního věku

Vývoj jak jemné, tak i hrubé motoriky je velmi výrazně závislý na fungování nervosvalové soustavy a na růstu kostní i svalové soustavy. Na možnosti zdokonalování motoriky dětí mladšího školního věku má vliv nejen celkový tělesný mentální a kognitivní vývoj, ale i školní organizované tělesné aktivity a neorganizované formy tělesné výchovy (zájmové aktivity). Velmi oblíbenou činností jsou hry. Je nutné uvést, že motorika a motorické dovednosti dětí mladšího školního věku jsou mnohem plynulejší, kvalitnější a harmoničtější, nežli motorika u dětí v předškolním věku. Diferenciace v motorickém projevu u chlapců a u dívek nejsou v době mladšího školního věku výrazné, ale s narůstajícím věkem se stále více projevují.³⁴ Období

³¹ VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie. Dětství a dospívání*. 1. vydání. Praha: Univerzita Karlova v Praze. Nakladatelství Karolinum., 2005. 467 s. ISBN 80-246-0956-8.

³² SEDLÁKOVÁ, M. *Výbrané kapitoly z kognitivní psychologie*, 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s. 2004. 252 s. ISBN 80-247-0375-0.

³³ VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie. Dětství a dospívání*. 1. vydání. Praha: Univerzita Karlova v Praze. Nakladatelství Karolinum., 2005. 467 s. ISBN 80-246-0956-8.

³⁴ KURIC, J. *Ontogenetická psychologie*. 1. vydání. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2001, 180 s. ISBN 80-214-1844-3.

mladšího školního věku je stádiem vysoké, tzv. motorické učenlivosti, kdy se dítě poměrně snadno a především rychle učí novým pohybům, a to pouze na podkladě jednoduchých a základních informací a instrukcí. Pro možnost rozvoje motoriky a motorických funkcí je důležité dostatečné množství kvalitních a efektivních stimulů a podnětů. Proto je toto období považováno za velmi senzitivní stádium, kdy se prezentují maximální možné změny a rozvoj dítěte v oblasti motoriky.³⁵

2.5.1.3 Osobnost žáka mladšího školního věku

Mladší školák přestává již být tolik závislý na své primární rodině, i když stále své rodiče ctí a považuje za své rádce a pomocníky. Mladší školák si postupně začíná vytvářet neformální skupiny, které jsou tvořeny jeho vrstevníky a spolužáky. Vznikají tedy přátelství. Sociální chování a jednání dítěte mladšího školního věku je velmi výrazně formováno a ovlivňováno tím, jakým příkladem mu jsou jeho rodiče.³⁶

Ve vztahu žák – pedagog nebývají zhruba až do třetí třídy základní školy výraznější obtíže. Dítě mladšího školního věku k pedagogovi vzhlíží jako k autoritě a bezmezně mu věří a přijímá vše, co prezentuje.³⁷ Teprve až na konci třetího ročníku základní školy začíná dítě hodnotit a pojímat svého učitele dle jeho skutečných výkonů a projevů, kdy se mohou začít objevovat první projevy negativních postojů a emocí vůči osobě pedagoga (nadržování vybraným dětem apod.). Postupně se pro mladšího školáka stává důležitým vztahem jeho vztah a postoj k vrstevníkům, kdy se snaží zapojovat do kolektivního dění, být součástí vybrané skupiny vrstevníků aj.³⁸

2.5.2 Výtvarná výchova a volný čas dítěte mladšího školního věku

Následující podkapitola se zaměří na popis vývoje výtvarného projevu a kresby u dítěte mladšího školního věku a dále na prezentaci toho, jak dítě tohoto věku vnímá a volí barvy ke svému výtvarnému projevu. Součástí této kapitoly bude i to, jak je možné

³⁵ VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie. Dětství a dospívání*. 1. vydání. Praha: Univerzita Karlova v Praze. Nakladatelství Karolinum., 2005. 467 s. ISBN 80-246-0956-8.

³⁶ VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie. Dětství a dospívání*. 1. vydání. Praha: Univerzita Karlova v Praze. Nakladatelství Karolinum., 2005. 467 s. ISBN 80-246-0956-8.

³⁷ ŘÍČAN, P. *Cesta životem. Vývojová psychologie*. 2. vydání. Praha: Portál, 2004. 390 s. ISBN 80-7367-124-7.

³⁸ VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie. Dětství a dospívání*. 1. vydání. Praha: Univerzita Karlova v Praze. Nakladatelství Karolinum., 2005. 467 s. ISBN 80-246-0956-8.

realizovat výtvarnou výchovu dítěte ve volném čase (vymezení pojmu volný čas) apod. Důležitou podkapitolou je ta, která se věnuje představení výtvarných dílen (zásady, definice a další).

2.5.2.1 Vývoj výtvarného projevu a kresby u dítěte mladšího školního věku

Babyrádová uvádí, že je důležité „*pojedení o významu symbolu v dětském výtvarném projevu a o možném porozumění tomuto významu, neboť toto porozumění je považováno za klíčový moment k přístupu k odhalení smyslu výtvarné práce dítěte jako takové*“.³⁹

Kresby dítěte, které jsou vytvořeny v jeho prvních školních letech, zařazujeme do období, které je nazýváno jako zlatý věk v oblasti dětské kresby. Důvodem je skutečnost, že se dítě mladšího školního věku již přesunulo od prvních grafomotorických neobratností k fázi, kdy se již může plně a především radostně věnovat kresbě a výtvarným zobrazováním vybraných předmětů a objektů, ale i imaginacím a fantazijním představám.⁴⁰ Kresba dítěte v období mladšího školního věku se velmi výrazně zdokonaluje, a to jak po stránce formální, tak i po stránce obsahové. Do výtvarného projevu se jedinec snaží promítat a prezentovat zde své emoce a pocity. Také nemá obavy z výrazné či kontrastní experimentace s barvami. Výrazné diference se projevují mezi kresbou u chlapců a dívek, kdy obojí jsou jedinci stejného věku a mentální úrovně. U dívek se objevují především postavy princezen, kde bývají zobrazeny detaily (oblečení, šperky, vykreslení obličeje apod.). Naopak v kresbách chlapců bývají často zobrazovány bitvy a její součásti (rakety, roboti, tanky, meče apod.) nebo auta.⁴¹

Mladší školáci mají svůj vlastní názor na svět a ten vyjadřují v kresbě, vyprávění nebo ve hře. Kresba představuje neverbální symbolickou funkci, ve které se prezentuje tendence k zobrazování reality tak, jak ji dítě chápe a aktuálně pojímá. Vývoj kresby u dítěte, které přechází z fáze předškolního věku do věku mladšího školáka, se nachází ve fázi primárního symbolického vyjádření. Dítě v rámci této fáze již dokáže uskutečnit

³⁹ BABYRÁDOVÁ, H. *Symbol v dětském výtvarném projevu*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 1999. s. 10. ISBN 80-210-2079-2.

⁴⁰ KUCHARSKÁ, A., MÁJOVÁ, L. *Dětská kresba v psychologickém výzkumu*. 1. vydání. Praha: Univerzita Karlova, 2005. 96 s. ISBN 80-7290-217-2.

⁴¹ VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie. Dětství a dospívání*. 1. vydání. Praha: Univerzita Karlova v Praze. Nakladatelství Karolinum., 2005. 467 s. ISBN 80-246-0956-8.

úmysl něčeho konkrétního.⁴² Teprve v této fázi se kresba stává jedním ze způsobů symbolického zobrazení reality. Platí, že podobnost kresby a zobrazovaného objektu je závislá na rozvoji celého komplexu schopností a dovedností – motorice, senzomotorické koordinaci, poznávacích procesech, ale i na dalších faktorech a aspektech, jako je například aktuální emoční stav dítěte.⁴³ Vágnerová uvádí, že „*je kresba pojímána spíše jako vyjádření názoru dítěte na zobrazovaný objekt, mohou v ní být více zdůrazněny subjektivní významné znaky než jeho reálná podoba. Dítě kreslí to, co o objektu ví, co se mu na něm zdá důležité.*“⁴⁴

Babyrádová uvádí, že je nutné „*velmi důsledně rozvíjet estetické a výtvarné činnosti ve fázi dětství, která jen pozvolna přechází v dospívání a posléze v dospělost.*“⁴⁵ Výtvarné činnosti, chápeme-li tak celou oblast výtvarného umění a oblast dětského výtvarného projevu, jsou založeny na vytváření a zpětném přijímání symbolů. Při genezi vzniku symbolu v dětském výtvarném projevu a v umění, jsou dávány do souvislostí dva základní pojmy, kterými jsou „směr“ a „barevná skvrna“. Symbol se vynořuje z dětské čáranice a barevná skvrna je vyzdvihována z chaosu, který je typický pro porozumění symbolů dítětem.⁴⁶

Z hlediska kresby a výtvarného projevu je u dítěte mladšího školního věku důležitá především kresba lidské postavy. Vývoj kresby lidské postavy má svůj zcela typický průběh, v němž se odráží a prezentují celkové projevy a vývoj v dětské psychiky a kognitivních funkcí:

Stádium hlavonožce je typ kresby lidské postavy, která se objevuje zhruba ve věku 3 let. Dětské pojetí lidského těla vychází především ze zkušeností s vlastním tělem, ale bývá i výsledkem pozorování druhých lidí. V této fázi vývoje kresby je pro dítě nejdůležitější lidský obličej, který je nutný k navazování sociálních interakcí. Dalším významným detailem jsou končetiny,

⁴² VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie. Dětství a dospívání*. 1. vydání. Praha: Univerzita Karlova v Praze. Nakladatelství Karolinum., 2005. 467 s. ISBN 80-246-0956-8.

⁴³ SEDLÁKOVÁ, M. *Vybrané kapitoly z kognitivní psychologie*, 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s. 2004. 252 s. ISBN 80-247-0375-0.

⁴⁴ VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie. Dětství a dospívání*. 1. vydání. Praha: Univerzita Karlova v Praze. Nakladatelství Karolinum., 2005. s. 187. ISBN 80-246-0956-8.

⁴⁵ BABYRÁDOVÁ, H. *Symbol v dětském výtvarném projevu*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 1999. s. 38. ISBN 80-210-2079-2.

⁴⁶ BABYRÁDOVÁ, H. *Rituál, umění a výchova*. 1. vydání. Brno: Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity, 2002. 351 s. ISBN 80-210-3029-1.

keré představují a vyjadřují jakoukoli aktivitu zobrazovaného jedince. Proto primárním výtvarným projevem dítěte při kresbě postavy je právě hlavonožec, kde se prezentují ty nejdůležitější části lidského těla.⁴⁷

Stádium subjektivně fantazijního zpracování čili prelogického přístupu je charakteristické pro děti ve věku kolem 4 až 5 let. Pro toto kresebné období je typická akcentace detailů, které jsou dítětem chápány jako důležité, ale jejich způsob zobrazení vůbec nemusí odpovídat realitě.

Stádium realistického zobrazení neboli přechodu kresby dítěte z předškolního věku k realismu ve věku okolo 5-6 let. Na počátku mladšího školního věku se dětské výtvořy stále více podobají skutečnosti. Dítě kreslí to, co skutečně vidí.⁴⁸

2.5.2.2 Vnímání barev u dětí mladšího školního věku

Dítě je od nejužšího věku nuceno a směřováno k určité míře uniformity v tom, jak využívá barvy a barevného ladění. Ve zcela běžném životě osoby vnímají barvy dle určitých a daných stereotypů, které jsou typické pro danou kulturu a sociální prostředí. Způsob užívání barev je dán dítěti také procesem vzdělávání a výchovy, prostředky sociálního učení a sociální nápodoby (identifikace a imitace).⁴⁹ Barevné vnímání se u dětí mladšího školního věku velmi rychle rozvíjí, a to ať již nerovnoměrně a skokově, nebo může být vývoj rovnoměrný. Vývoj je dán zcela individuálně, záleží na připravenosti a schopnosti dítěte přejít do dalšího vývojového stádia aj. Zprvu dítě mladšího školního věku využívá ty kreslicí a kresebné prostředky, které jsou vůči okolí kontrastní a které má aktuálně k dispozici. U dětí mladšího školního věku je typické to, že využívají a používají barvy zcela záměrně a preferují určité barvy, a to zhruba od věku, kdy jsou schopné jednotlivé barvy od sebe rozlišovat a pojmenovávat. Důležité je také uvést, že využívání barev dítětem tohoto věku je podřízeno především jeho aktuálnímu emočnímu naladění, aktuálnímu citovému postoji nebo je dáno také oblíbeností konkrétní barvy dítětem. Velmi často dochází k situacím, že emoční působení barvy na dítě může až převažovat nad skutečným záznamem reality (např. dítě

⁴⁷ SEDLÁKOVÁ, M. *Výbrané kapitoly z kognitivní psychologie*, 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s. 2004. 252 s. ISBN 80-247-0375-0.

⁴⁸ VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie. Dětsví a dospívání*. 1. vydání. Praha: Univerzita Karlova v Praze. Nakladatelství Karolinum., 2005. 467 s. ISBN 80-246-0956-8.

⁴⁹ PLHÁKOVÁ, A. *Učebnice obecné psychologie*. 1. vydání. Praha: Academia. 2007. 471 s. ISBN 978-80-200-1499-3.

může nakreslit strom červenou barvou, neboť na něm zrají třešně).⁵⁰ Stadlerová uvádí, že „přestože si dítě nevybírá barvy kvůli kontrastu, stále upřednostňuje čisté a nemíchané tóny“.⁵¹ Pro dítě představuje výtvarná tvorba prostředek, jak může být v kontaktu nejen se svým sociálním okolím, ale jak může být i sám sebou, jak může vnímat své pocity, hodnoty a postoje.⁵²

2.5.3 Volný čas a výtvarná výchova u dítěte mladšího školního věku

Volný čas je dobou, která zbývá jedinci po odečtení času na pracovní, školní a další povinnosti a aktivity (např. čas na odpočinek a rekreaci), které je nucen realizovat.⁵³ Janiš k problematice volného času uvádí, že se jedná o „čas, s kterým člověk může nakládat podle svého uvážení a na základě svých zájmů“.⁵⁴ Ve volném čase by se jedinec měl věnovat takovým aktivitám a činnostem, které jej zajímají, rozvíjejí a jsou jeho zálibou, nikoli povinností, neboť je potřeba, aby dané aktivity prováděl s radostí a zájmem, protože pouze tak na něho budou mít relaxační účinek a dopad. Výtvarná výchova je aktivitou, která může vyplňovat volný čas dítěte mladšího školního věku, neboť se jedná o velmi kvalitní a efektivní možnost celkového rozvoje osobnosti mladšího školáka. Výtvarné aktivity velmi výrazně formují celkovou osobnost dítěte (rozvoj grafomotoriky, imaginace a představivosti, verbálního i nonverbálního projevu, možnost prezentace vlastních pocitů a jejich následná sebereflexe dítětem aj.). Výtvarná činnost umožňuje seznamování dítěte se sebou samým (rozvoj mentálních a kognitivních schopností, myšlení, paměti a představivosti), ale i s jeho okolním prostředím (rodinné a sociální prostředí).⁵⁵ Babyrádová uvádí, že „nesmíme zapomínat na psychologickou stránku výchovy, zvláště jedná-li se o výchovu uměleckou. Aktivity

⁵⁰ STADLEROVÁ, H. a kolektiv. *Východiska a inspirace pro výtvarnou tvorbu dětí v předškolním vzdělávání*. Brno: Masarykova univerzita, 2011, 136 s. ISBN 978-80-210-5732-6.

⁵¹ STADLEROVÁ, H. a kolektiv. *Východiska a inspirace pro výtvarnou tvorbu dětí v předškolním vzdělávání*. Brno: Masarykova univerzita, 2011, s. 32. ISBN 978-80-210-5732-6.

⁵² STADLEROVÁ, H. a kolektiv. *Východiska a inspirace pro výtvarnou tvorbu dětí v předškolním vzdělávání*. Brno: Masarykova univerzita, 2011, 136 s. ISBN 978-80-210-5732-6.

⁵³ JANIŠ, K. *Úvod do problematiky volného času*. 1. vydání. Opava, Slezská univerzita, 2009, 61 s. ISBN 978-80-7248-530-7.

⁵⁴ JANIŠ, K. *Úvod do problematiky volného času*. 1. vydání. Opava, Slezská univerzita, 2009, s. 4. ISBN 978-80-7248-530-7.

⁵⁵ KUCHARSKÁ, A., MÁJOVÁ, L. *Dětská kresba v psychologickém výzkumu*. 1. vydání. Praha: Univerzita Karlova, 2005. 96 s. ISBN 80-7290-217-2.

*spojené s tvorbou jsou zpravidla vždy provázeny touhou prožít a zaznamenat něco nového, něco, co postrádáme, něco, po čem toužíme.*⁵⁶

Rodiče by si měli uvědomit, že jejich dítě jim kresbou „něco“ sděluje a prezentuje. Právě kresba dítěte může být důležitým prostředkem, jak poznat a identifikovat příčiny určitého chování a jednání dítěte, odhalit, jaký vztah má dítě k sobě samému a jak se pojímá a chápe vůči svému sociálnímu okolí.⁵⁷

Výtvarná dílna v současné době zaujímá mezi rozmanitými formami výtvarného projevu a výtvarné edukace stále důležitější místo a význam. Termín výtvarná dílna je často spojován s edukací a zapojením se jedince do vzniku určitého díla v oblasti výtvarného směru.⁵⁸ Inspirací výtvarného projevu ve výtvarné dílně se může stát dílo některých významných osobností. Po prvotní fázi seznámení se s námětem a obsahovým zaměřením výtvarného tématu následuje fáze rozvažování a hodnocení možných cest, způsobů a strategií uchopení a pojetí tématu tak, aby byla zvolena ta cesta, která povede k realizaci zdařilého výtvarného díla.⁵⁹ Babyrádová uvádí, že *„dílna jako forma umělecké výchovy se vyznačuje určitými obecnými pravidly, ale její konkrétní realizační formy zároveň vykazují jistá specifika“*.⁶⁰ Při realizaci klasických výtvarných kurzů je mnohdy kladen důraz na to, aby se jejich účastníci něco naučili a v závěru podali určitý výkon a dovednosti (znalosti výtvarných technik, práce s určitým materiálem apod.), zatímco při práci ve výtvarné dílně je spíše kladen důraz na prožitek jedince a na možnost vyžití schopností bez ohledu na to, jaké jsou jeho aktuální znalosti a schopnosti. Důležitá je motivace, která posiluje zájem o výtvarnou činnost a její výsledek, jenž může být následně prostředkem konfrontace vznikajících výtvarných záměrů autorů nebo se může stát prostředkem individuální, ale i skupinové relaxace.⁶¹ Babyrádová uvádí, že *„artefakty – pokud takto lze označit výtvarné práce vzniklé v dílně – by neměly mít povahu pouze kolektivního díla“*.⁶²

⁵⁶ BABYRÁDOVÁ, H. *Výtvarná dílna*. 1. vydání. Praha: Triton, 2006, s. 20. ISBN 978-80-7254-705-0.

⁵⁷ KREJČÍŘOVÁ, D., VÁGNEROVÁ, M., SVOBODA, M. *Psychodiagnostika dětí a dospívajících*. 2. vydání. Praha: Portál, s.r.o., 2009. 791 s. ISBN 978-807-3675-660.

⁵⁸ BABYRÁDOVÁ, H. *Symbol v dětském výtvarném projevu*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 1999. 131 s. ISBN 80-210-2079-2.

⁵⁹ BABYRÁDOVÁ, H. *Výtvarná dílna*. 1. vydání. Praha: Triton, 2006, 296 s. ISBN 978-80-7254-705-0.

⁶⁰ BABYRÁDOVÁ, H. *Výtvarná dílna*. 1. vydání. Praha: Triton, 2006, s. 116. ISBN 978-80-7254-705-0.

⁶¹ BABYRÁDOVÁ, H. *Výtvarná dílna*. 1. vydání. Praha: Triton, 2006, 296 s. ISBN 978-80-7254-705-0.

⁶² BABYRÁDOVÁ, H. *Výtvarná dílna*. 1. vydání. Praha: Triton, 2006. s. 101. ISBN 978-80-7254-705-0.

Jednou ze základních charakteristik výtvarné dílny je ta skutečnost, že autoři zde pracují v jednom prostoru, v rámci práce si mohou své výtvary vzájemně porovnávat a hodnotit, mohou si radit, pomáhat si a tak podobně. Výsledkem tvorby ve výtvarné dílně je celé množství výtvarných vyjádření, kdy některá končí pouze částečnou podobou, jiná mají podobu finální. Dostatek prostoru pro autonomní výtvarnou výpověď je hlavní podmínkou zdárného a efektivního vedení výtvarné dílny.⁶³

Typy přístupů k vedení výtvarné dílny jsou následující:

Přístup založený na hře motivované společným námětem, kdy smyslem výtvarné aktivity je prohlubovat prožívání jedince, zjišťovat, co dané prožívání u jedince vyvolá a způsobí. Hlavním rysem přístupu založeného na hře je vzájemná inspirace a respektování druhých osob a vlastní iniciativa k činnosti.

Přístup založený na respektu sebevýrazu, sebereflexe a kritiky, kdy se jedná o jakousi formulaci konkrétní výzvy výtvarného projevu. Jedná se o výzvu „poznej sám sebe“.

Přístup založený na vyjadřování osobního problému a na vzájemném pochopení, kdy se jedná o situaci, že se výtvarná dílna spíše podobá skupinové terapii, kde je kladen důraz na důvěrné kontakty mezi účastníky a na projekci psychického problému.

Přístup rozvíjející individualitu tvůrce, kdy je počítáno s maximálně možným osobitým autorským přístupem.

Přístup rozvíjející znalosti a dovednosti se prezentuje tam, kde se jedinec chce v oblasti výtvarné činnosti něco nového naučit.

Přístup rozvíjející schopnost práce ve skupině. Jedním z důležitých psychologicko-pedagogických aspektů výtvarné dílny je ovlivňování sociálního chování, kdy jsou utvářeny interakce mezi jedinci ve skupině.

Přístup podporující relaxaci se uplatňuje tam, kde je snaha, aby jedinec prostřednictvím výtvarných technik relaxoval. Každá výtvarná technika plní určitou psychorelaxační funkci.⁶⁴

⁶³ BABYRÁDOVÁ, H. *Výtvarná dílna*. 1. vydání. Praha: Triton, 2006, 296 s. ISBN 978-80-7254-705-0.

⁶⁴ BABYRÁDOVÁ, H. *Výtvarná dílna*. 1. vydání. Praha: Triton, 2006, 296 s. ISBN 978-80-7254-705-0.

Prostředí DDM Olomouc je pro realizaci výtvarných dílen přínosné. Pracoviště Janského 1, kde se projekt bude odehrávat, disponuje kvalitním vyhovujícím zázemím pro realizaci dílen (specializovaná výtvarná učebna). Cyklus dílniček seznamuje klienty s výtvarnými technikami, netradičním materiálem, způsobem zpracování, zlepšuje schopnosti a dovednosti klientů ve výtvarné oblasti a ekologické výchově (přírodní a recyklované materiály). Účastníci výtvarných dílen budou mít dostatek prostoru a času k nácviku kompetencí ve výtvarné výchově alepší se v praktických dovednostech (zlepšení motoriky, stříhání, kreslení atd.). Nabyté zkušenosti, dovednosti a znalosti si přenesou i do školního prostředí a prostředí rodiny. Účastníkům dílen se budou věnovat odborní lektoři (interní a externí pracovníci se zkušenostmi v oblasti výtvarné tvorby), budou jim zodpovídat veškeré dotazy a poskytovat fakta a informace k náplni dílen tak, aby dokázali sami tvořit a postupovat podle návodů. Bude snaha účastníky projektu podnítit k tvorbě vlastních názorů na výtvarnou tvorbu a motivovat je i v další seberealizaci. Účastníci dílen tak budou připraveni na další výtvarné tvoření.

2.6 Potřebnost projektu

2.6.1 SWOT analýza projektu

Tabulka 10: SWOT analýza projektu

Silné stránky projektu	Slabé stránky projektu
Podpora výtvarných aktivit ve volném čase pro klienty školního věku. Podpora kompetencí u klientů nejen v oblasti výtvarné výchovy a ekologie. Zajímavé metody a formy práce ve výtvarných dílnách. Využití vyhovujícího prostředí výtvarné učebny v DDM Olomouc – Janského 1. Zkušenosti s realizací výtvarných děl. Zajímavost a originalita jednotlivých námětů děl.	Cílová skupina je zaměřena jen na klienty školního věku. Omezená kapacita jednotlivých děl. Termín konání jednotlivých děl.
Příležitosti projektu	Hrozby projektu
Zvýšení povědomí veřejnosti o výtvarných aktivitách DDM Olomouc – Janského 1. Zkvalitnění poskytovaných služeb a aktivit, zachycení potenciálních klientů školního věku. Zviditelnění organizace.	Nezájem ze strany cílové skupiny. Neatraktivnost výtvarných děl pro cílovou skupinu. Konkurenční nabídka jiných subjektů – animační programy nákupních center v Olomouci. Nedostatečná propagace na veřejnosti.

Zdroj: Vlastní zpracování

2.6.1.1 Popis SWOT analýzy projektu

Silné stránky projektu

Podpora výtvarných aktivit ve volném čase pro klienty školního věku.

Děti budou mít možnost v rámci výtvarných děl rozvinout kladný vztah k výtvarnému tvoření, prohloubí své znalosti a vyzkouší si netradiční techniky, které jim hodiny výtvarné výchovy na základních školách nemohou nabídnout. Účastníci děl rozšíří možnosti pro vlastní seberealizaci ve výtvarné tvorbě. Rozvinou svou fantazii, která je často ve školním prostředí potlačována.

Podpora kompetencí u klientů nejen v oblasti výtvarné výchovy a ekologie.

Účastníci dílen posílí kompetence k učení. Účastníci budou znát smysl a cíl učení, budou mít pozitivní vztah k učení, budou umět plánovat, organizovat a řídit svůj čas, budou umět posoudit vlastní pokrok a ohodnotit výsledky svého učení a diskutovat o nich. Dále posílí kompetence komunikativní – účastníci budou umět vyjádřit své myšlenky a názory, popsat vlastní pocity, správně a výstižně se vyjadřovat, porozumět jim, vhodně reagovat, účinně se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat a umět využívat komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k soužití se svými kamarády a spolužáky. V rámci projektu budou u účastníků dílen posíleny kompetence k řešení problémů. Dítě bude schopné rozpoznat a pochopit problém, promyslet a naplánovat způsob jeho řešení, vyhledávat informace vhodné k řešení problému, využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení a nenechat se odradit případným nezdarem. Dále bude dítě rozvíjet kompetence sociální a personální. Všichni účastníci dílen se budou podílet na utváření příjemné atmosféry v kolektivu, upevní základy ohleduplnosti a úcty při jednání s vrstevníky, ale i lektorem, budou oceňovat zkušenosti druhých, respektovat různá hlediska a čerpat poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají. Diskuse v malé skupině i debata celého kolektivu bude posilovat potřebu efektivně spolupracovat, bude posilovat sebevědomí a samotný vývoj jednotlivých účastníků. U účastníků dílen budou posíleny kompetence pracovní, budou umět používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, které odpovídá výtvarným činnostem, budou dodržovat vymezená pravidla, budou prohlubovat své znalosti a budou je schopni prakticky využít. Při tvoření ve výtvarných dílnách klienti posílí i kompetence v oblasti výtvarné výchovy a ekologie. Dílny povedou odborní lektori, kteří klientům budou pomáhat při realizaci výtvarné tvorby a odborně klientům poradí. Po absolvování dílen budou klienti schopní nabyté dovednosti a znalosti znovu použít a přenést je do prostředí rodiny či základní školy.⁶⁵

Zajímavé metody a formy práce ve výtvarných dílnách.

⁶⁵ *Metodika pro podporu tvorby školního vzdělávacího programu ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání.* Praha: NIDM, 2007, s. 75. Dostupné také z: <http://www.nidm.cz/userfiles/file/publikace/Pub-NIDM-Metodika-pro-podporu-tvorby-Skolni-vzdelavaci-program-2007-03-27.pdf>

V rámci dílen bude realizováno vždy několik metod a forem práce. Jejich střídání či jejich kombinace povede ke zvýšení koncentrace dětí při tvoření. V rámci dílen bude používán rozhovor, popis a vysvětlování s názorným předvedením. Pro seznámení s výtvarnou prací v jednotlivých dílnách budou používány metody popisu, vysvětlení, demonstrace a instruktáže s názorným předvedením. Pracovní dovednosti se vytvářejí postupně. Bude dbáno na správnou fixaci dovedností. Hlavním úkolem dílen bude, aby si děti maximálně osvojily základní pracovní dovednosti, zvládly zacházení s jednoduchými nástroji a pomůckami, získaly základní vědomosti o různých materiálech, nástrojích, případně pracovních postupech, seznámily se a následně dodržovaly základní pravidla hygieny a bezpečnosti práce. V průběhu činnosti budou rozvíjet jemnou motoriku ruky, využívat vlastní fantazii, barevné cítění a vhodný výběr materiálu.⁶⁶

Využití vyhovujícího prostředí výtvarné učebny DDM Olomouc – Janského 1.

Již mnoho let jsou realizovány výtvarné dílny DDM Olomouc – Janského 1. Prostředí pracoviště je ideální pro výtvarné činnosti. Prostředí vytváří příjemnou atmosféru a posiluje tak pozitivní emoce v oblasti výtvarného tvoření.

Zkušenosti s realizací výtvarných dílen (zkušenosti lektori).

Pedagogičtí pracovníci při DDM Olomouc – Janského 1 mají s realizací této příležitostné činnosti dlouholeté zkušenosti. Do výtvarných dílen se snaží zařadit dobré a inovativní nápady. Zkušenosti lektori dílen dlouhodobě spolupracující s výtvarnými odborníky pracujícími v organizaci (DDM Olomouc – tř. 17. listopadu).

Zajímavost a originalita jednotlivých námětů dílen.

Jednotlivé dílny a jejich náměty byly zvoleny tak, aby budoucí účastníci dílen zaujaly hned na první pohled.

Slabé stránky projektu

Cílová skupina je zaměřena jen na klienty školního věku.

⁶⁶ *Práce s textílem: Příklad dobré praxe.* Praha: NIDM, 2012, s. 5. Dostupné také z: <http://www.nidm.cz/userfiles/file/publikace/Pub-NIDM-Methodika-pro-podporu-tvorby-Skolni-vzdelavaci-program-2007-03-27.pdf>

Projekt má oslovit nové klienty školního věku. Doposud se dílen účastnily zejména děti nebo děti a jejich rodiče. Je možné, že změnou cílové skupiny bude ztracena část klientely z řad dětí.

Omezená kapacita jednotlivých dílen.

Prostor výtvarné učebny, kde se jednotlivé dílny budou odehrávat, je omezený. Může se stát, že v případě velkého zájmu o výtvarné činnosti nebude možné přijmout do dílen všechny zájemce o výtvarné aktivity.

Termín konání jednotlivých dílen.

Termín konání dílen je ovlivněn další činností zejména zájmových útvarů v DDM Olomouc – Janského 1. Výtvarná učebna, ve které se výtvarné dílny budou konat, je plně vytížena. K příležitostným aktivitám je volná pouze pátky. Tento termín nemusí vyhovovat potenciálním klientům dílen, a to zejména proto, že některé rodiny odjíždí na dny volna mimo město již v pátek.

Příležitosti projektu

Zvýšení povědomí veřejnosti o výtvarných aktivitách při DDM Janského 1.

Projekt výtvarných dílen by do zařízení mohl přivést novou klientelu školního věku, která má zájem o výtvarnou tvorbu.

Zkvalitnění poskytovaných služeb a aktivit, zachycení potenciálních klientů školního věku.

Projekt rozšíří a zkvalitní nabídku v oblasti výtvarného tvoření pro klienty školního věku a v rámci dílen klientům nabídne i další možnosti realizace ve výtvarném oboru v zařízení (výtvarné zájmové útvary, výtvarné pobytové tábory a soustředění). Projektem je snaha dosáhnout trvalého zapojení cílové skupiny do aktivit organizace.

Zviditelnění organizace.

Cílem realizovaných dílen bude také zvýšení povědomí o aktivitách organizace v řadách klientů školního věku, ale i široké veřejnosti. V rámci dílen budou propagovány další akce DDM Olomouc.

Hrozby projektu

Nezájem ze strany cílové skupiny.

Jednou z hrozeb projektu je nezáměr cílové skupiny. V sídlištní aglomeraci, ve které organizace sídlí, se potenciální klienti často „poflakují“, nemají zájem o kvalitní trávení volného času a ani jejich rodiče je v tomto ohledu nepodporují. Bude snaha tuto cílovou skupinu i jejich rodiče oslovit atraktivní nabídkou a přesvědčit je k účasti na činnostech v našem zařízení.

Neatraktivnost výtvarných dílen pro cílovou skupinu.

Může se stát, že téma výtvarných dílen cílovou skupinu neosloví.

Konkurenční nabídka jiných subjektů.

Jedná se hlavně o animační programy a výtvarné dílny ve velkých nákupních centrech v Olomouci. Tyto dílny jsou pro jejich účastníky zcela zdarma. Rodiče našich potenciálních klientů dají často přednost těmto dílnám, i když nejsou zajištěny odbornými lektory. Ekonomické a praktické důvody jsou hlavním motivem pro návštěvu dílen v nákupních centrech. (Rodiče nakupují, děti tráví čas v dílně.)

Nedostatečná propagace na veřejnosti.

Je možné, že propagace v rámci zařízení i na školách v okolí DDM Olomouc – Janského 1 nebude dostatečná a nabídka dílen se nedostane k široké veřejnosti. Dílny budou aktivně propagovány na internetových stránkách DDM Olomouc, ale není jisté, zda se k nabídce dostanou všichni potenciální klienti.

3 PODROBNÝ POPIS PROJEKTU

3.1 Charakteristika současného stavu

V organizaci dosud chybí nabídka pravidelných příležitostných výtvarných aktivit pro klienty školního věku. V posledních letech byly výtvarné dílny pořádány jen velmi málo a spíše pro děti předškolního věku. Tyto dílny spíše navazovaly na zájmovou činnost v DDM Olomouc – Janského 1. Účastníky dílen byly zejména děti ze zájmových útvarů tohoto pracoviště (děti z kroužků „Paletka“). Noví klienti – děti, co se neúčastní pravidelné zájmové činnosti – se těchto dílen účastnili jen velmi zřídka. Chystané výtvarné dílny by měly oslovit nové klienty školního věku, kteří nemají zkušenosti s činností v zařízení.

3.2 Charakteristika nového plánovaného stavu

Projekt „Pojď si hrát a tvořit“ – cyklus výtvarných dílniček z recyklovaných a přírodních materiálů se zaměřuje na rozšíření nabídky v oblasti příležitostných výtvarných aktivit pro klienty školního věku. Připraven bude cyklus deseti dílniček.

3.2.1 „Kam s ním?“ – vyrob si svou zvířecí krabici na hračky

Termín konání: Září 2016.

Předpokládaný počet účastníků: 16 účastníků školního věku.

Časová náročnost dílny: 2 hodiny.

Místo konání dílny: Výtvarná učebna DDM Olomouc – Janského 1.

Počet lektorů: Tři interní pedagogičtí pracovníci (při této dílně nebude nutná účast odborných lektorů).

Organizační formy: Hromadná (při motivační části a předvedení postupu práce pedagogem) a individuální (samostatná práce účastníků dílny při vytváření papírové krabice).

Materiálně didaktické prostředky: Levné kancelářské papírové krabice velikosti A4, lepidla tubová i tekutá, štětce, nůžky, tvrdé barevné papíry, odstrižky barevných balíčků a jiných papírů (již nepotřebný papír), papírové tapety, fixy, šablony.

Příprava dílny: Dílnu budou připravovat tři interní pedagogičtí pracovníci DDM Olomouc – Janského 1. Nakoupí potřebný materiál a připraví ho (poskládají papírové krabice, vytvoří a nastříhají šablony, připraví si motivační část (povídání o papírovém nábytku, obrazové ukázky papírových krabic, které se vyrábí průmyslově, ale i autorská řešení).

Motivace k dílně: Společná debata v komunitním kruhu nad obrázky typů papírových krabic a papírového nábytku.

Předvedení pedagogem: Lektori dílniček klientům ukáží možnosti zdobení krabic, materiály, šablony, seznámí je s postupy.

Obsah činnosti: Účastníci si v dílničce vyzdobí podle své fantazie a různými technikami (koláží – lepením barevných papírů recyklovaných, ale i nových, kresba a malba štětcem, kolorování fixami, tiskáním, zdobením papírovými ozdobami) velkou papírovou krabicí, kterou promění ve zvíře, které si sami zvolí. Jednou z možností zdobení bude účastníkům nabídnuta i tzv. „decoupage“. Tato technika se nebude provádět klasicky s ubrousky, ale použijí se balící papíry a papírové tapety.

Závěrečná beseda: Na závěr dílny si účastníci dílny navzájem ukáží, co vytvořili, kdo jaké zvíře zvolil a proč. Účastníkům bude nabídnuta možnost dalšího tvoření např. z recyklovaných krabic, které mají účastníci doma. Bude zhodnoceno, zda se práce povedla, co se líbilo a co naopak ne. Účastníci se společně vyfotí. Součástí dílny bude i propagace dílny následující.

3.2.2 „S hadráčkem do postýlky“ – vyrob si svou textilní hračku – plyšové zvířátko

Termín konání: Říjen 2016.

Předpokládaný počet účastníků: 16.

Místo: Výtvarná učebna DDM Olomouc – Janského 1.

Počet lektorů: Tři interní pedagogičtí pracovníci (při této dílně nebude nutná účast odborných lektorů), jeden externí (švadlena ze starých prostěradel dle šablony našije a vycpe základ na budoucí textilní hračky).

Organizační formy: Hromadná (při motivační části a předvedení postupu práce pedagogem) a individuální (samostatná práce účastníků dílny při vytváření a pomalování budoucí hračky).

Materiálně didaktické prostředky: Staré textilie, filc, knoflíky, ozdůbky (flitry, mašličky, textilní bambulky, koulivá plastová očka, korálky), tavné pistole, textilní barvy ředitelné vodou ve spreji, textilní fixy.

Příprava dílny: Dílnu budou připravovat tři interní pedagogičtí pracovníci DDM Olomouc – Janského 1. Nakoupí potřebný materiál a připraví ho (textilní barvy a fixy, štětce, tavné pistole, ozdoby, knoflíky, obrazové ukázky textilních hraček, které se vyrábí průmyslově, ale i autorské hračky, reálné ukázky historických hraček).

Motivace k dílně: Společná debata v komunitním kruhu, krátké vyprávění o historii plyšových hraček. Ukázka hraček našich babiček, rodičů i těch současných.

Předvedení pedagogem: Lektoři dílniček klientům ukáží možnosti zdobení hadrových základů, ukáží jim postupy barvení textilními barvami, předvedou dětem materiály, které mohou použít, ukáží, jak s nimi pracovat. Upozorní účastníky dílny na bezpečnost práce s tavnou pistolkou.

Obsah činnosti: Děti si v dílničce vyrobí textilní zvířátko či panenku (opice, medvědy a další). K výrobě využijí staré textilie a stará prostěradla. Základní tvar zvířátka či panenky dětem vytvoří externí pracovník – švadlena dětem našije základní tvar na budoucí textilní hračku. Zvířátka budou zdobit knoflíky a drobnými ozdobami. Ty budou k látce připevňovat tavnou pistolkou (např. plyšové bambulky). Velké plochy budou barvit textilními barvami ve spreji ředitelnými vodou. Na drobné detaily použijí textilní fixy. Postupy při práci s textilem budou nastudovány na <http://www.vytvarka.cz/navody-a-postupy/malovani-na-textil.htm>.

Závěrečná beseda: Na závěr dílny si účastníci dílny navzájem ukáží, co vytvořili, kdo jaké zvíře zvolil a proč. Účastníkům budou ukázány možnosti, jak si plyšové zvířátko vyrobit i doma, například ze starých ponožek. Tímto aspektem bude zdůrazněna ekologická část projektu – upozorněno bude na recyklovatelnost některých věcí doma. Bude zhodnoceno, zda se práce povedla, co se komu líbilo a co naopak ne. Účastníci se společně vyfotí. Součástí dílny bude i propagace dílny následující.

3.2.3 „Prší!!!“ – pomaluj si vlastní deštník

Termín konání: Listopad 2016.

Předpokládaný počet účastníků: 16.

Místo: Výtvarná učebna DDM Olomouc – Janského 1.

Počet lektorů: Dva interní pedagogičtí pracovníci. Děti budou pouze malovat, technologicky práce není náročná, není třeba více lektorů.

Organizační formy: Hromadná (při motivační části a předvedení postupu práce pedagogem) a individuální (samostatná práce účastníků dílny při vytváření a pomalování budoucí hračky).

Materiálně didaktické prostředky: Deštníky z textilního materiálu, odolné textilní barvy a fixy, tiskátka z textilní houby, rozprašovače, papírové šablony.

Příprava dílny: Dílnu budou připravovat dva interní pedagogičtí pracovníci DDM Olomouc – Janského 1. Nakoupí vhodné deštníky a barvy, připraví papírové šablony a tiskátka. Uzpůsobí výtvarnou učebnu na samotnou dílničku, odstraní zbytečné věci z místnosti tak, aby se všichni účastníci dílny vešli do výtvarné učebny i s otevřenými deštníky.

Motivace k dílně: Účastníci si společně v komunitním kruhu budou vyprávět o podzimu, zkusí si představit deštivý šedivý den, který však může rozjasnit veselý deštník. Ukáží si, jak budou deštníky zdobit a jakými technikami. Dětem budou nabídnuta i tiskátka. Lze použít tiskátka z textilní houby či brambor.

Předvedení pedagogem: Lektori dílniček podrobně popíší a ukáží postup zdobení tiskáním, ukáží možnosti malování fixou či tvoření sprejem přes šablonu.

Obsah činnosti: Účastníci dílničky si připravené deštníky vyzdobí dostupnými technikami, které jim představí lektor dílničky. Mohou zvolit stříkání textilní barvy přes jemný rozprašovač, použít šablonu, využít tiskátka z textilní houby nebo tvořit klasickým malováním textilními fixami. Všechny techniky lze propojit a použít současně. Každý se pak pustí do práce a zvolí způsob zdobení, který je mu nejbližší. Inspiraci k této dílničce je možné zhlédnout zde: <http://loskutak.nova.cz/clanek/hobby/malovane-destniky.html>

Závěrečná beseda: Na závěr dílničky si účastníci navzájem deštníky předvedou a udělají si malou „podzimní módní přehlídku“. Účastníkům dílen bude ukázáno, že i starší deštník, který by někdo jiný vyhodil, se dá znovu probudit k životu. Společně dílnu zhodnotí, co se komu na práci líbilo, co naopak ne. Společně se vyfotí a rozloučí. V rámci rozloučení bude dětem nabídnuta následující výtvarná dílnička.

3.2.4 „Adventní kalendář jinak“- vyrob si svůj vlastní adventní kalendář

Termín konání: Prosinec 2016.

Předpokládaný počet účastníků: 16.

Místo konání: Výtvarná učebna DDM Olomouc – Janského 1.

Počet lektorů: Tři interní pedagogičtí pracovníci (při této dílně nebude nutná účast odborných lektorů).

Organizační formy: Hromadná (při motivační části a předvedení postupu práce pedagogem) a individuální (samostatná práce účastníků dílny na jednotlivých výrobcích).

Materiálně didaktické prostředky: Staré ramínko, větší voňavé pytlíčky, široké a úzké vánoční mašle a stužky, polystyrénové hlavičky malé, drát, zlaté a stříbrné fixy, šablony 24kulatých vánočních obrázků, fixy, nůžky, lepidla tubová i tekutá, přírodní materiál (lýko), tavné pistolky.

Příprava dílny: Na přípravě se budou podílet tři lektoři (interní pracovníci DDM Olomouc), stejní lektoři i dílnu povedou. V učebně, kde se dílna bude konat, připraví pracovní místa, nakoupí a připraví materiálně didaktické prostředky, připraví si šablony vánočních obrázků.

Motivace k dílně: Motivací pro účastníky bude úvodní povídání o adventním čase. Aby se správně naladili, uvaří si vánoční čaj, pustí si koledy a ukáží si nejrůznější typy adventních kalendářů.

Předvedení pedagogem: Lektoři dílniček účastníkům ukáží přesný postup, představí jim veškerý materiál, se kterým budou pracovat, a upozorní je na nutnost opatrné práce s tavnou pistolkou.

Obsah činnosti: Děti si nejprve vyrobí ozdobu na adventní kalendář – andílka. Tělíčko bude z voňavého pytlíčku, hlavička bude z polystyrénové kuličky, křídla budou ze

širokých vánočních mašlí. Vše se k sobě připevní tavnou pistolkou. Hlavička a tělíčko se vyzdobí zlatými a stříbrnými fixami. Vlasy se vytvoří z drátku, který bude lehce vpíchnut do polystyrénu. Nohy a ruce děti vytvoří z papíru a tavnou pistolkou připevní k tělíčku. Vánoční obrázky děti vystříhnou a nalepí tekutým lepidlem na úzké proužky, aby vzniklo čtyři až pět pásů těchto obrázků (jak kuličkový závěs). Pásky a andílka připevní k ramínku opět tavnou pistolí. Každý den adventu si děti vybarví jeden obrázek.

Závěrečná beseda: Na závěr dílny si účastníci dílny navzájem ukáží, co vytvořili, a společně si popovídají, kam kalendář doma umístí. Zhodnotí, zda se jim práce povedla, co se komu líbilo a co naopak ne. Společně se vyfotí a rozloučí. Součástí dílny bude i propagace dílny následující.

3.2.5 „Kolik je hodin“ – vyrob si vlastní hodiny

Termín konání: Leden 2017.

Předpokládaný počet účastníků: 16.

Místo konání: Výtvarná učebna DDM Olomouc – Janského 1.

Počet lektorů: Tři interní pedagogičtí pracovníci (při této dílně nebude nutná účast odborných lektorů).

Organizační formy: Hromadná (při motivační části a předvedení postupu práce pedagogem) a individuální (samostatná práce účastníků dílny na jednotlivých výrobcích hodin).

Materiálně didaktické prostředky: Staré papírové krabice větších rozměrů, hodinové strojky, tvrdé barevné a vzorované papíry, lepidla, nůžky, papírové šablony, tužky, fixy.

Příprava dílny: Dílnu budou připravovat tři interní pedagogičtí pracovníci DDM Olomouc – Janského 1. Nakoupí potřebný materiál a připraví ho. Koupí hodinové strojky, lepidla a tvrdé barevné nebo vzorované papíry. Pro děti vytvoří základní vzor na hodiny. Hodinový strojek vloží do zadních dílů ze starých papírových krabic a na přední část nalepí jednoduchý ciferník. Připraví šablony nejrůznějších motivů pro ty účastníky dílničky, kteří by neměli vlastní nápad, jak hodiny vyzdobit. Naporcují barevné a vzorované papíry tak, aby každý účastník měl možnost použít celou nabízenou škálu barev a vzorů.

Motivace k dílně: Společná debata v komunitním kruhu nad obrázky různých typů hodin – kukačkových, ale i jiných. Seznámení se s hodinovým strojkem. Předvedení vzorových hodin, které se budou v dílničce vyrábět.

Předvedení pedagogem: Lektoři dílniček klientům ukáží přesný postup práce, seznámí je se vzorem, polotovarem, který dle vlastní fantazie budou zdobit. Ukáží jim, kde je jaký materiál, lepidla, nůžky, tužky, případně šablony. Pedagog nabídne varianty, co a jak použít, ukáže možnosti barevných kombinací a prvků.

Obsah činnosti: Účastníci se nejprve detailně seznámí s učebnou, materiálem a prací, která je čeká. Lektoři předvedou všem účastníkům dílny navrhované postupy práce, barevné kombinace, použití šablonek a další. Poté už účastníci dílničky budou lepit, stříhat a tvořit dle vlastní fantazie. V případě potřeby budou lektoři připraveni pomoci s náměty i technickým provedením papírových hodin.

Závěrečná beseda: Na závěr dílny účastníci společně zhodnotí celý průběh akce, co se líbilo, co naopak ne. Navzájem se podívají, co kdo vytvořil a jak jim práce šla od ruky. V rámci besedy se společně vyfotí a rozloučí. Účastníci budou pozváni na dílničku následující.

3.2.6 „Loutkové divadlo“ – loutky trochu jinak

Termín konání: Únor 2017.

Předpokládaný počet účastníků: 16.

Místo: Výtvarná učebna DDM Olomouc – Janského 1.

Počet lektorů: Tři interní pedagogičtí pracovníci (při této dílně nebude nutná účast odborných lektorů).

Organizační formy: Hromadná (při motivační části a předvedení postupu práce pedagogem) a individuální (samostatná práce účastníků dílny při vytváření papírové loutky).

Materiálně didaktické prostředky: Ruličky od toaletních papírů, drát, staré textilie, organza, fixy, temperové barvy, tavná pistole, nůžky, tubová lepidla, barevné papíry, korálky, knoflíky, tkaničky, peříčka, bavlnky, vlna.

Příprava dílny: Dílnu budou připravovat tři interní pedagogičtí pracovníci DDM Olomouc – Janského 1. Nakoupí potřebný materiál a připraví ho (výroba šablon, rozporcování materiálu. Připraví si motivační část (povídání o historii a druzích loutek, obrazové i reálné ukázky loutek, výstavba loutkové scény, kde si své loutky účastníci dílny budou moci hned vyzkoušet).

Motivace k dílně: Společná debata v komunitním kruhu nad obrázky různých typů loutek. Seznámení se s maňásky, marionetami a stínovým divadlem.

Předvedení pedagogem: Lektoři dílniček klientům ukáží přesný postup práce, ukáží jim, kde je jaký materiál, textil, papíry, lepidla nůžky a šablonky. Pedagog nabídne varianty, co a jak použít, ukáže možnosti. Předvede zacházení s tavnými pistolkami a upozorní na bezpečnost práce.

Obsah činnosti: Účastníci si v dílničce vyrobí loutku – marionetu. Nejprve účastníci dílny zvolí postavu či zvíře, které budou tvořit. Základ těla bude z papírové ruličky od toaletního papíru. Dle motivu ji nabarví temperovými barvami či fixami. Podle šablonky si vytvoří hlavičku z papíru, obkreslí ji a vystříhne z tvrdého barevného papíru. Hlavičku dokončí – namalují obličej, nalepí oči, vlasy, srst a další. Již hotovou hlavičku připevní k nabarvenému tělíčku z papírové ruličky. Pomocí textilu, organzy a peříček mohou děti tvořit oblečení. Dalšími drobnými ozdobami loutku mohou ještě vylepšit. Z tkaniček vytvoří ruce a nohy, které k papírovému tělíčku připevní tavnou pistolkou. Na konce tkaniček mohou připevnit korálky nebo textilní bambulky. V poslední fázi připevní tavnou pistolkou drát k zadní části loutky. Za ten budou loutku vodit. Aby byly ruce či packy pohyblivé, připevní vodící provázky k drátu.

Závěrečná beseda: Na závěr dílny si účastníci dílny navzájem ukáží, co vytvořili, kdo jakou postavu či zvíře zvolil a proč. Ukáží si, co všechno se dá použít na výrobu loutky, i když se na první pohled zdá, že to je již odpad. Na improvizované loutkové scéně spolu zkusí sehrát bláznivé loutkové divadlo. Zhodnotí, zda se jim práce povedla, co se komu líbilo a co naopak ne. Účastníci se společně vyfotí. Součástí dílny bude i propagace dílny následující.

3.2.7 „Na ptačích křídlech“ – velikonoční dílnička s jarní tematikou

Termín konání: Březen 2017.

Předpokládaný počet účastníků: 20.

Místo konání: Výtvarná učebna DDM Olomouc – Janského 1.

Počet lektorů: Čtyři interní pedagogičtí pracovníci. Na dílničku musí být zajištěn vyšší počet lektorů, jelikož se s dětmi bude i péct velikonoční pečivo. Součástí dílničky bude i netradiční zdobení vajíček, bude proto potřeba i jeden externí odborný lektor.

Organizační formy: Hromadná (při motivační části a předvedení postupu práce pedagogem) a individuální (samostatná práce účastníků dílny na jednotlivých výrobcích s jarní tematikou).

Materiálně didaktické prostředky: Nůžky, lepidla tubová i tekutá, barevné papíry měkké i tvrdé, šablony s jarními motivy, šablony na výrobu 3D jarního stromku, raznice s jarními motivy, tužky, barevné fixy, lýko, bavlnky, barevná pírka, tavná pistolka na jejich připevnění.

Příprava dílny: Na přípravě se budou podílet čtyři lektori (interní pracovníci DDM Olomouc). Stejní lektori i dílnu povedou. V učebně, kde se dílna bude konat, připraví pracovní místa na jednotlivá stanoviště, kde se budou vyrábět papírový mobil s papírovými ptáčky, 3D jarní papírový stromeček, vytvářet velikonoční pečivo a vytvoří také prostor pro externího lektora, který s účastníky dílny bude zdobit vejce. Lektori zadělají těsto na velikonoční pečení.

Motivace k dílně: Motivací pro účastníky bude úvodní povídání o jarních zvycích a ukázka pletení pomlázek.

Předvedení pedagogem: Lektori dílniček klientům ukáží a popíší jednotlivá stanoviště, podrobně předvedou postup práce na jednotlivých stanovištích, na kterých se účastníci budou střídát v daných časových intervalech. Vymezený čas pro jedno stanoviště bude ohlašován zvonkem.

Obsah činnosti: Děti si v dílničce vyrobí pohyblivé papírové „mobily“ s ptačí tematikou, 3D jarní papírové stromečky, nazdobí si z domova přinesená vajíčka a upečou velikonoční pečivo. Aby to stihli ve dvouhodinovém limitu, budou účastníci dílny pracovat na jednotlivých stanovištích. Nejprve si společně ukáží vše, co je čeká. Až pak se rozdělí do skupinek na jednotlivá stanoviště. Při výrobě papírového 3D jarního stromku budou děti obkreslovat dva díly šablony kmene stromu, které pak vystříhnou a větve polepí papírovými kvítky z raznic. Pro šikvnější je nachystána i šablona zajíčka, která výsledný výrobek oživí. Poté stromek sestaví a dozdobí lýkem. Na dalším stanovišti si děti vyrobí mobil s papírovými ptáčky. Základem pro výrobek

bude jarní větvička, kterou si děti vyberou na zahradě DDM. Z papíru podle šablon obkreslí a vystříhnou dva až tři ptáčky s ohledem na vymezený čas. Vyzdobí je barevnými papíry, raznicemi a barevnými pírky. Ptáčky naváží na bavlnky v jarních barvách a pověsí na větvičku. Na dalším stanovišti nazdobí netradičními technikami vajíčka – dětem bude předvedena vosková technika (malování na vajíčka roztaveným voskem) a broušení skořápek. Hotová vajíčka si děti pověsí na stužky v jarních barvách. Dílna bude doplněna i o velikonoční pečení.

Závěrečná beseda: Na závěr si děti prohlédnou, co kdo vytvořil, a poví si, co komu šlo a co naopak ne. Ochutnají velikonoční pečivo a podívají se, jak se vyřezávají píšťalky. Společně se vyfotí a rozloučí. Účastníci dílny budou pozváni na nadcházející dílničku.

3.2.8 „Noční městečko“ – závěsné papírové lucerničky

Termín konání: Duben 2017.

Předpokládaný počet účastníků: 16.

Místo: Výtvarná učebna DDM Olomouc – Janského 1.

Počet lektorů: Čtyři interní pedagogičtí pracovníci. Na dílničku musí být zajištěn vyšší počet lektorů kvůli bezpečnosti práce. Účastníci dílny budou pracovat s řezáky, které jsou velmi ostré.

Organizační formy: Hromadná (při motivační části a předvedení postupu práce pedagogem) a individuální (samostatná práce účastníků dílny na jednotlivých výrobcích).

Materiálně didaktické prostředky: Šablony na papírové domečky, řezáky, nůžky, barevné nálepky, tři led čajové svíčky pro každého účastníka, stužky na pověšení.

Příprava dílny: Na přípravě se budou podílet čtyři lektori (interní pracovníci DDM Olomouc). Stejní lektori i dílnu povedou. V učebně, kde se dílna bude konat, připraví pracovní místa pro účastníky dílny. Na barevné tvrdé papíry nakopírují domečky, které se budou v dílničce skládat. Každé dítě dostane tři velikosti domečku. Lektori nakoupí potřebný materiál, v tomto případě led svíčky, stužky na zavěšení, nálepky s přírodními motivy a kvalitní řezáky.

Motivace k dílně: Motivací pro účastníky bude úvodní povídání k tématu dílničky. Účastníkům bude předveden konečný výsledek i se svítícími led čajovými svíčkami tak, aby pracovali s chutí a těšili se na vlastní tvorbu.

Předvedení pedagogem: Lektori dílniček klientům ukáží přesný postup práce, ukáží jim, kde je jaký materiál – šablony, papíry, lepidla a nůžky. Pedagog klientům ukáže správné zacházení s rezačky a upozorní na bezpečnost práce s nimi.

Obsah činnosti: V dílničce si děti vyrobí vlastní originální závěsné papírové lucerničky. Základ pro papírové domečky účastníci dostanou na předtištěných tvrdých barevných papírech. Domečky vystříhnou a dle vlastní fantazie prořežou okna. Poté domečky správně seskládají a dozdobí nálepkami s přírodními motivy. Papírové domečky navěsí na stužky. Na závěr do domečků vloží led světýlka a domečky naváží provázky např. na větvičku nebo staré ramínko. Volná místa na provázcích mohou dozdobit papírovými ozdobami z raznic.

Závěrečná beseda: Na závěr si děti prohlédnou, co kdo vytvořil, poví si, co komu šlo a co naopak ne. Společně si zapnou led svíčky v lucerničkách, v učebně vytvoří přítmi a vychutnají si atmosféru malého nočního městečka. Společně se vyfotí a rozloučí se. Součástí dílny bude i propagace dílny následující.

3.2.9 „Světlo do pokojíčku“ – výroba papírového stínidla na lustr

Termín konání: Květen 2017.

Předpokládaný počet účastníků: 16.

Místo: Výtvarná učebna DDM Olomouc – Janského 1.

Počet lektorů: Dva interní pedagogičtí pracovníci.

Organizační formy: Hromadná (při motivační části a předvedení postupu práce pedagogem) a individuální (samostatná práce účastníků dílny při výrobě papírového stínidla).

Materiálně didaktické prostředky: Papírové košíčky, nůžky, lepidla, barevné tuše ve spreji, kulatá papírová stínidla na lustry.

Příprava dílny: Na dílnu je třeba nakoupit papírová stínidla a další materiál. Učebna se musí prostorově přizpůsobit tak, aby vyhovovala práci. Učebna bude rozdělena na dva sektory. V prvním děti budou spreji s tuší barvit plochu stínidla. Druhý sektor bude

připraven na suchou práci s papírovými košíčky a lepidly. Lektori musí připravit i místo, kde se stínidla po nastříkání barvou budou sušit.

Motivace k dílně: Motivací k dílničce bude krátké povídání v komunitním kruhu nad obrázky nejrůznějších papírových stínidel. Děti s lektory si zkusí uvědomit, jak moc je světlo v každodenním životě důležité. Společně popřemýšlí, kolik různých možností svítidel a stínidel vůbec je a jak se svícení v místnostech řešilo v minulosti a dnes. Zavzpomínají, jaké lustry mají doma.

Předvedení pedagogem: Lektori v dílničce vysvětlí přesný postup práce. Ukáží dětem pracovní místa a materiály, se kterými budou pracovat. Lektori účastníkům dílen ukáží, jak správně nanášet barvu ze spreje přímo na papírové stínidlo. Lektori předvedou, jak vytvářet z papírových košíčků ozdoby na již nastříkané papírové stínidlo.

Obsah činnosti: Děti nejprve stínidla nastříkají barevnými tušemi. Na výběr budou mít nejméně z pěti barev. Záleží na jejich fantazii, zda použijí všechny nebo si vyberou jen některé. Nastříkaná stínidla nechají schnout na předem připraveném místě.

Závěrečná beseda: Děti se posadí a udělají si ve výtvarné učebně malou přehlídku budoucích lustrů. Podívají se, kdo jaké barvy zvolil a proč. Navzájem si práci zhodnotí. Společně se vyfotí a rozloučí se. Součástí dílny bude i propagace dílny následující.

3.2.10 „Hurá na výlet!!!“ – vyrob si svůj baťůžek

Termín konání: Červen 2017.

Předpokládaný počet účastníků: 16.

Místo: Výtvarná učebna DDM Olomouc – Janského 1.

Počet lektorů: Tři interní pedagogičtí pracovníci.

Organizační formy: Hromadná (při motivační části a předvedení postupu práce pedagogem) a individuální (samostatná práce účastníků dílny při výrobě textilního vaku).

Materiálně didaktické prostředky: Textilní fixy, textilní barvy, jednoduché šustřákové vaky s provázkovými oušky.

Příprava dílny: Na dílnu bude potřeba nakoupit textilní baťůžky, vaky, připravit textilní barvy a tvrdé podložky, které se vsunou do baťůžků, aby se barva nepropila na druhou stranu.

Motivace k dílně: Úvod dílničky bude zahájen na polštářcích v komunitním kruhu, kde se děti zkusí naladit na blížící se letní prázdniny. Lektoři se s dětmi se pobaví, kam se o prázdninách kdo chystá a na co se nejvíce těší.

Předvedení pedagogem: Lektoři dílny předvedou možnosti zdobení textilních vaků. Děti budou mít na výběr textilní fixy nebo štětečkové textilní barvy ředitelné vodou.

Obsah činnosti: Děti si v dílničce namalují dle své fantazie vlastní baťůžek – textilní vak. Budou moci zdobit textilními fixami nebo barvami ve spreji. Lektor dílny děti upozorní na papírový karton, který vloží do textilního vaku, aby se při zdobení textilní barva nepropila na zadní část.

Závěrečná beseda: Děti si navzájem ukáží svou práci a navzájem si poví, kdo jaký obrázek namaloval, jak baťůžek vyzdobil a proč. Na závěr si popřejí spoustu krásných výletů s novým originálním baťůžkem. Společně se vyfotí a rozloučíme se. Součástí dílny bude nabídka další činnosti v oblasti výtvarné výchovy, které DDM Olomouc pořádá. Dětem bude nabídnut výtvarný tábor a výtvarný kroužek.

3.3 Multiplikační efekt

Projekt pracuje s předpokladem, že účastníci dílen budou mít také chuť a zájem se podílet i na dalších návazných aktivitách DDM Olomouc – Janského 1. Projektem by měla být zajištěna i návštěvnost dalších aktivit, které pracoviště této cílové skupině nabízí, např. zájmové útvary i další příležitostné akce.

3.3.1 Návaznost projektu na další aktivity

Projekt by měl přivést novou klientelu, která bude mít zájem o další výtvarné aktivity na pracovišti Janského 1. Jedná se např. o výtvarné kroužky, zahradní akce s výtvarnou tematikou, výtvarné pobytové a příměstské tábory, výlety spojené s výtvarnými aktivitami, exkurze a návštěvy výstav. Účastníkům dílen bude nabídnut kroužek „Výtvarný ateliér“. V případě velkého zájmu budou otevřeny dva běhy týdně. Pro letní období bude účastníkům dílen nabídnut výtvarný pobytový tábor. Prostřednictvím propagačních aktivit organizace se výtvarné dílny a s tím spojené činnosti v DDM Olomouc – Janského 1 dostanou do povědomí široké veřejnosti v Olomouci.

3.3.2 Udržitelnost projektu

Organizace bude nabízet výtvarné dílny také v dalších letech a bude cíleně vyhledávat prostředky na jejich financování, zejména z rozpočtu statutárního města Olomouce. Intenzitu propagace činnosti se bude i nadále snažit udržet na dobré úrovni nebo ji naopak ještě zvýšit.

3.3.3 Etické aspekty projektu

V případě, že zbydou při realizaci projektu výtvarných dílen některé materiály a publikace, budou při jejich využívání dodržena etická pravidla.

4 TECHNICKÉ ŘEŠENÍ PROJEKTU

4.1 Harmonogram projektu

Termín zahájení projektu: Srpen 2016.

Termín ukončení projektu: Červen 2017.

Leden 2016- podání formální žádosti o dotaci na projekt na magistrát Statutárního města Olomouc

Konec srpna – začátek září 2016 – příprava dílny „**Kam s ním?**“ – **vyrob si svou krabici na hračky** – příprava a nákup materiálně-didaktických prostředků na výtvarnou dílnu, příprava programu dílny, propagace dílny, předprodej vstupenek na dílnu.

Září 2016 – realizace dílny „**Kam s ním?**“ – **vyrob si svou krabici na hračky** – realizace dílny, zjišťování spokojenosti klientů (beseda na závěr dílen), příprava na propagaci další dílny.

Září – říjen 2016 – příprava dílny „**S hadráčkem do postýlky**“ – **vyrob si svou textilní hračku – plyšové zvířátko** – příprava a nákup materiálně-didaktických prostředků na výtvarnou dílnu, příprava programu dílny, propagace dílny, předprodej vstupenek na dílnu.

Říjen 2016 – realizace dílny „**S hadráčkem do postýlky**“ – **vyrob si svou textilní hračku – plyšové zvířátko** – realizace dílny, zjišťování spokojenosti klientů (debata na závěr dílny), debata s lektory o dílně, návrhy na zkvalitnění. Smlouzení termínů další dílny.

Říjen – listopad 2016 – příprava dílny **Prší!!! – pomaluj si vlastní deštník** – příprava a nákup materiálně-didaktických prostředků na výtvarnou dílnu, příprava programu dílny, propagace dílny, předprodej vstupenek na dílnu.

Listopad 2016 – realizace dílny **Prší!!! – pomaluj si vlastní deštník** – realizace dílny, zjišťování spokojenosti klientů (debata na závěr dílny), debata s lektory o dílně, návrhy na zkvalitnění. Smlouzení termínu další dílny.

Listopad – prosinec 2016 – příprava dílny „**Adventní kalendář jinak**“ – **vyrob si svůj vlastní adventní kalendář** – příprava a nákup materiálně-didaktických

prostředků na výtvarnou dílnu, příprava programu dílny, propagace dílny, předprodej vstupenek na dílnu.

Prosinec 2016 – realizace dílny „**Adventní kalendář jinak**“ – **vyrob si svůj vlastní adventní kalendář** – realizace dílny, zjišťování spokojenosti klientů (debata na závěr dílny), debata s lektory o dílně, návrhy na zkvalitnění. Smlouzení termínů další dílny.

Prosinec 2016 – leden 2016 – příprava dílny „**Kolik je hodin**“ – **vyrob si vlastní hodiny** – příprava a nákup materiálně-didaktických prostředků na výtvarnou dílnu, příprava programu dílny, propagace dílny, předprodej vstupenek na dílnu.

Leden 2017 – realizace dílny „**Kolik je hodin**“ – **vyrob si vlastní hodiny** – realizace dílny, zjišťování spokojenosti klientů (debata na závěr dílny), debata s lektory o dílně, návrhy na zkvalitnění.

Leden – únor 2017 – příprava dílny „**Loutkové divadlo**“ – **loutky trochu jinak** – příprava a nákup materiálně-didaktických prostředků na výtvarnou dílnu, příprava programu dílny, propagace dílny, předprodej vstupenek na dílnu.

Únor 2017 – realizace dílny „**Loutkové divadlo**“ – **loutky trochu jinak** – realizace dílny, zjišťování spokojenosti klientů (debata na závěr dílny), debata s lektory o dílně, návrhy na zkvalitnění.

Únor – březen 2017 – příprava dílny „**Na ptáčích křídlech**“ – **velikonoční dílnička s jarní tematikou** – příprava a nákup materiálně-didaktických prostředků na výtvarnou dílnu, příprava programu dílny, propagace dílny, předprodej vstupenek na dílnu.

Březen 2017 – realizace dílny „**Na ptáčích křídlech**“ – **velikonoční dílnička s jarní tematikou** – realizace dílny, zjišťování spokojenosti klientů (debata na závěr dílny), debata s lektory o dílně, návrhy na zkvalitnění.

Březen – duben 2017 – příprava dílny „**Noční městečko**“ – **závěsné papírové lucerničky** – příprava a nákup materiálně-didaktických prostředků na výtvarnou dílnu, příprava programu dílny, propagace dílny, předprodej vstupenek na dílnu.

Duben 2017 – realizace dílny „**Noční městečko**“ – **závěsné papírové lucerničky** – realizace dílny, zjišťování spokojenosti klientů (debata na závěr dílny), debata s lektory o dílně, návrhy na zkvalitnění.

Duben – květen 2017 – příprava dílny „**Světlo do pokojíčku**“ – výroba **papírového stínidla na lustr** – příprava a nákup materiálně-didaktických prostředků na výtvarnou dílnu, příprava programu dílny, propagace dílny, předprodej vstupenek na dílnu.

Květen 2017 – realizace dílny „**Světlo do pokojíčku**“ – výroba **papírového stínidla na lustr** – realizace dílny, zjišťování spokojenosti klientů (debata na závěr dílny), debata s lektory o dílně, návrhy na zkvalitnění.

Květen – červen 2017 – příprava dílny „**Hurá na výlet!!!** – **vyrob si svůj baťůžek**“ – příprava a nákup materiálně-didaktických prostředků na výtvarnou dílnu, příprava programu dílny, propagace dílny, předprodej vstupenek na dílnu.

Červen 2016 – realizace dílny „**Hurá na výlet!!!** – **vyrob si svůj baťůžek**“ – realizace dílny, zjišťování spokojenosti klientů (debata na závěr dílny), debata s lektory o dílně, návrhy na zkvalitnění. Vyhodnocení projektu – závěrečná zpráva.

4.2 Organizační zajištění projektu

Projekt budou personálně zajišťovat:

Interní zaměstnanci pracoviště Janského 1

Kateřina Havlická – bude řídit realizaci projektu a finančního plnění projektu, bude dohlížet a podílet se na realizaci dílen, bude zodpovědná za formální stránku projektu. Bude se podílet na propagaci projektu a poskytovat informace zájemcům.

RNDr. Eva Havlická a Mgr. Zdena Hanáková – budou se podílet na realizaci a přípravě dílen.

Externí zaměstnanci DDM Olomouc – Janského 1 (odborní lektori).

Lektorné bude hrazeno z rozpočtu DDM Olomouc. Výše odměn bude sjednávána individuálně.

Projekt bude probíhat v prostorách DDM Olomouc Janského 1 (výtvarná učebna) ve vyčleněném čase (viz Harmonogram projektu).

4.3 Rozpočet projektu

Tabulka 11: Podrobný rozpočet projektu

Položka	Částka	Zdroj
Příspěvek na výtvarný materiál krátkodobého charakteru	20 000,00 Kč	Statutární město Olomouc
Výtvarný materiál trvalejšího charakteru	5 000,00 Kč	DDM Olomouc
Plat lektorům	5 000,00 Kč	DDM Olomouc
Výdaje celkem:	30 000,00 Kč	
Z projektu požadováno:	20 000,00 Kč	
Finanční spoluúčast organizace:	10 000,00 Kč	

Zdroj: Vlastní zpracování.

Celkové náklady projektu jsou 30 000 Kč. Z dotace bylo požadováno 20 000 Kč na krátkodobý výtvarný materiál. Budou pořízeny barevné papíry, papírové krabice, papírová stínidla, textilní pytlivé baňušky, led svíčky, lepidla, barvy, textilní materiály, fixy, raznice, lýko a další. Finanční spoluúčast organizace na projektu bude 10 000 Kč (plat lektorů a výtvarný materiál trvalého charakteru). Předpokládaný počet platících účastníků dílen je stejný s počtem podpořených osob projektu – 160. Jednotlivé dílny budou účastníka stát mezi 50-70 Kč. Z rozpočtu DDM Olomouc bude hrazena propagace projektu, a to v rámci pravidelné měsíční inzerce na letácích, www stránkách a sociálních sítích. Letáky na jednotlivé dílny se budou rozdávat ve školách, při ekologických programech a v zájmových útvarech DDM Olomouc. Celková částka, která bude vyhrazena na propagaci, nepřesáhne 3 000 Kč. Náklady na projekt budou 30 000 Kč, předpokládané výnosy ze vstupného budou okolo 11 000 Kč.

ZÁVĚR

Projekt se zaměřil na podporu doplňkové činnosti, a to v podobě výtvarných dílen u dětí mladšího školního věku. Projekt se věnuje problémům DDM Olomouc – pracoviště Janského 1 s nárůstem klientů dětí předškolního věku a naopak úbytkem klientů školního věku. Výtvarné dílny by měly přivést do organizace více klientů mladšího školního věku, měly by být možností kvalitního a smysluplného trávení volného času v oblasti výtvarné výchovy pro nové i stávající klienty z blízkých základních škol a blízké sídlištní aglomerace. Dílny klientům přinesou možnost se výtvarně seberealizovat, zlepšit své znalosti a dovednosti v oblasti výtvarné výchovy, pomůžou jim zdokonalit se v praktických dovednostech, které s výtvarnou tvorbou přímo souvisí, a naučí se tyto dovednosti i nadále používat v dalších činnostech. Prostřednictvím projektu bude realizováno deset výtvarných dílen pro děti školního věku se zájmem o výtvarnou výchovu tak, aby došlo k větší podpoře cílové skupiny. Projekt se snaží naplnit všechny cíle, které si stanovil, a alespoň částečně odstranit nedostatky, které si určila za cíl organizace (rozšíření nabídky kvalitního trávení volného času na pracovišti Janského 1, nárůst nových klientů školního věku, propagace organizace atd.).

Projekt se věnuje charakteristice žadatele projektu, popisu jeho činnosti, historii a ekonomické situaci včetně SWOT analýzy organizace. Projekt dále zmiňuje zkušenosti, které organizace s podáváním projektů má.

Dále se věnuje celkové charakteristice projektu, definuje jeho předmět, cíl i cílovou skupinu, stanovuje měřitelné ukazatele včetně jejich doložení. Vypracována byla také SWOT analýza projektu, která demonstruje jeho potřebnost. Praktickou část projektu uzavírá podrobný popis projektu, ve kterém je čtenáři představen stávající stav (nízký počet dětí školního věku) a popsána změna, kterou projekt přinese (nárůst klientů této věkové skupiny).

V závěru projektu je předloženo jeho technické řešení včetně podrobného harmonogramu realizace, personálního zajištění a rozpočtu projektu.

Projekt dává příležitost na pracoviště Janského 1 přivést nové klienty školního věku a i po ukončení projektu s nimi nadále pracovat například v zájmových útvarech.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Tištěné zdroje

BABYRÁDOVÁ, H. *Symbol v dětském výtvarném projevu*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 1999. 131 s. ISBN 80-210-2079-2.

BABYRÁDOVÁ, H. *Rituál, umění a výchova*. 1. vydání. Brno: Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity, 2002. 351 s. ISBN 80-210-3029-1.

BABYRÁDOVÁ, H. *Výtvarná dílna*. 1. vydání. Praha: Triton, 2006, 296 s. ISBN 978-80-7254-705-0.

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje.

Olomouc: Olomoucký kraj, 2012. Dostupné také z: <https://www.kr-olomoucky.cz/download.html?id=15217>

Dům dětí a mládeže Olomouc: Výroční zpráva o činnosti ve školním roce 2008/2009.

Olomouc: Dům dětí a mládeže Olomouc, 2009. Dostupné také z: http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocní_zprava_0809.pdf

Dům dětí a mládeže Olomouc: Výroční zpráva o činnosti ve školním roce 2010/2011.

Olomouc: Dům dětí a mládeže Olomouc, 2011. Dostupné také z: http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocní_zprava_1011.pdf

Dům dětí a mládeže Olomouc: Výroční zpráva o činnosti ve školním roce 2011/2012.

Olomouc: Dům dětí a mládeže Olomouc, 2012. Dostupné také z: http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocní_zprava_1112.pdf

Dům dětí a mládeže Olomouc: Výroční zpráva o činnosti ve školním roce 2012/2013.

Olomouc: Dům dětí a mládeže Olomouc, 2013. Dostupné také z: http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocní_zprava_1213.pdf

Dům dětí a mládeže Olomouc: Výroční zpráva o činnosti ve školním roce 2013/2014.

Olomouc: Dům dětí a mládeže Olomouc, 2014. Dostupné také z: http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocní_zprava_1314.pdf

JANIŠ, K. *Úvod do problematiky volného času*. 1. vydání. Opava, Slezská univerzita, 2009, 61 s. ISBN 978-80-7248-530-7.

KREJČÍŘOVÁ, D., VÁGNEROVÁ, M., SVOBODA, M. *Psychodiagnostika dětí a dospívajících*. 2. vydání. Praha: Portál, s.r.o., 2009. 791 s. ISBN 978-807-3675-660.

KUCHARSKÁ, A., MÁJOVÁ, L. *Dětská kresba v psychologickém výzkumu*. 1. vydání. Praha: Univerzita Karlova, 2005. 96 s. ISBN 80-7290-217-2.

KURIC, J. *Ontogenetická psychologie*. 1. vydání. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2001, 180 s. ISBN 80-214-1844-3.

Metodika pro podporu tvorby školního vzdělávacího programu ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání. Praha: NIDM, 2007. Dostupné také z:
<http://www.nidm.cz/userfiles/file/publikace/Pub-NIDM-Metodika-pro-podporu-tvorby-Skolni-vzdelavaci-program-2007-03-27.pdf>

PAVLÍK, Michal. *Nízkonákladový marketing – nové možnosti umístění reklamy s minimálními náklady*. Brno, 2010. Dostupné také z:
http://is.muni.cz/th/174781/esf_m/text_prace_DP_Michal_Pavlik.doc. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta.

PLHÁKOVÁ, A. *Učebnice obecné psychologie*. 1. vydání. Praha: Academia. 2007. 471 s. ISBN 978-80-200-1499-3.

Práce s textilem: Příklad dobré praxe. Praha: NIDM, 2012. Dostupné také z:
<http://www.nidm.cz/userfiles/file/publikace/Pub-NIDM-Metodika-pro-podporu-tvorby-Skolni-vzdelavaci-program-2007-03-27.pdf>

Rozbory hospodaření DDM Olomouc za roky 2010-2014. Olomouc: Dům dětí a mládeže Olomouc, 2015.

ŘÍČAN, P. *Cesta životem. Vývojová psychologie*. 2. vydání. Praha: Portál, 2004. 390 s. ISBN 80-7367-124-7.

SEDLÁKOVÁ, M. *Vybrané kapitoly z kognitivní psychologie*, 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s. 2004. 252 s. ISBN 80-247-0375-0.

Směrnice Olomouckého kraje ze dne 20. 10. 2014 č. 8/2014: Zásady řízení příspěvkových organizací zřizovaných Olomoucký krajem. 2014. Dostupné také z: <https://www.kr-olomoucky.cz/download.html?id=21309>

STADLEROVÁ, H. a kolektiv. *Východiska a inspirace pro výtvarnou tvorbu dětí v předškolním vzdělávání.* 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2011, 136 s. ISBN 978-80-210-5732-6.

VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie. Dětství a dospívání.* 1. vydání. Praha: Univerzita Karlova v Praze. Nakladatelství Karolinum., 2005. 467 s. ISBN 80-246-0956-8.

Elektronické zdroje

BEČVÁŘOVÁ, Zuzana. Analýza SWOT a její praktické využití při zpracování školního vzdělávacího programu (ŠVP). *RVP: Metodický portál* [online]. 2006 [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/P/564/ANALYZA-SWOT-A-JEJI-PRAKTICKE-VYUZITI-PRI-ZPRACOVANI-SKOLNIHO-VZDELAVACIHO-PROGRAMU-SVP.html/>

Cesta do minulosti [online]. 2010 [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://projekt.ddmolomouc.cz/>

FOJTÍKOVÁ, Zuzana. Analýza podmínek školy. *RVP: Metodický portál* [online]. 2005 [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/J/341/ANALYZA-PODMINEK-SKOLY.html/>

HEJČÍKOVÁ, Jana. Analýza podmínek školy aneb SWOT analýza jako odrazový můstek pro tvorbu ŠVP. *RVP: Metodický portál* [online]. 2005 [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: <http://clanky.rvp.cz/clanek/o/z/421/ANALYZA-PODMINEK-SKOLY-ANEBSWOT-ANALYZA-JAKO-ODRAZOVY-MUSTEK-PRO-TVORBU-SVP.html/>
O nás... *Dům dětí a mládeže Olomouc* [online]. (c)2008-2010 [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.ddmolomouc.cz/o-nas/>

Pracoviště a oddělení. *Dům dětí a mládeže Olomouc* [online]. (c)2008-2016 [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.ddmolomouc.cz/oddeleni/#janskeho>

Pracoviště Janského 1. *Dům dětí a mládeže Olomouc* [online]. (c)2008-2016 [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.ddmolomouc.cz/oddeleni/janskeho/>

Quo Vadis II [online]. 2010 [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.quovadis2.cz/>

Slavíme 60 let. *Dům dětí a mládeže Olomouc* [online]. (c)2008-2016 [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.ddmolomouc.cz/60-let/?c=60-let>

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Přehled zájmových útvarů DDM Olomouc pro školní rok 2013/2014.....	13
Tabulka 2: Přehled o akcích, příležitostných činnostech pro veřejnost.....	15
Tabulka 3: Přehled o aktivitách, příležitostných akcích zájmových útvarů ve školním roce 2013/2014	15
Tabulka 4: Přehled o účasti na pobytových akcích nad 5 dnů ve školním roce 2013/2014	17
Tabulka 5: Přehled o účasti na pobytových akcích do 5 dnů ve školním roce 2013/2014	17
Tabulka 6: Přehled jednotlivých typů výnosů (v tis. Kč).....	22
Tabulka 7: Vize organizace pro rok 2016/2017	23
Tabulka 8: SWOT analýza	24
Tabulka 9: Projekty schválené a finančně podporované statutárním městem Olomouc v posledních pěti letech.....	33
Tabulka 10: SWOT analýza projektu.....	48
Tabulka 11: Podrobný rozpočet projektu	70

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A: Formulář žádosti o projekt.....	I
Příloha B: Výrobky dílen	VI

PŘÍLOHY

Příloha A: Formulář žádosti o projekt

Žádost o veřejnou podporu () :: výtisk

Stránka č. 1 z 5

Hlavička žádosti:	
Název projektu:	____
Evidenční číslo žádosti:	☐
Žádost o poskytnutí dotace z rozpočtu statutárního města Olomouce v oblasti:	____
Odbor:	<i>Pro vyplnění příslušného odboru zvolte oblast výše</i>
Datum a čas podání žádosti:	☐
Verze (CRC):	☐
(I.) Identifikace žadatele:	
Název žadatele / jméno a příjmení v případě fyzické osoby:	____
Právní forma žadatele:	____
Registrovaný předmět činnosti:	____
Registrace provedena u:	☐ dne ____
Adresa sídla / bydliště v případě fyzické osoby:	____
Telefon:	____
e-mail:	____
www stránky:	____
IČ (nebo rodné číslo):	____
DIČ:	____
Plátce DPH:	Ano/Ne
Budete uplatňovat odpočet DPH:	Ano/Ne
Bankovní spojení:	
Poskytovatel bankovních služeb:	____
Číslo účtu:	____
VS:	____
KS:	____
SS:	____
Identifikace osoby jednající jménem právnické osoby:	
Jméno a příjmení:	____
Funkce:	____
	____

Kontaktní adresa:	____
Telefon:	____
e-mail:	____
www stránky:	____
Právní důvod zastoupení právnické osoby:	____
Podíly v právnických osobách:	
Identifikace osob s podílem v této právnické osobě:	____
Identifikace osob, v nichž má žadatel podíl, a výše tohoto podílu:	____
Kontaktní osoba odpovědná za projekt:	
Jméno a příjmení:	____
Funkce:	____
Kontaktní adresa:	____
Telefon:	____
e-mail:	____
www stránky:	____

(II.) Údaje o poskytnutých dotacích	
Poskytlo Vám SmOI snížené nájemné, a to v alespoň v jednom z předchozích dvou let či v současném roce?	Ano/Ne
Byla Vám během předchozích dvou let a v současném roce (popř. v období předcházejících tří let) poskytnuta podpora de minimis ?	Ano/Ne
Prohlášení:	Prohlašuji na svou čest, že součet mnou obdržených podpor v předchozích 3 letech se započtením podpory SmOI požadované touto žádostí, nepřekročí hodnotu de minimis.

(III.) Obecné údaje o projektu:	
Účel, na který má být dotace poskytnuta:	____
Cílové skupiny:	____
Počet účastníků:	____
Cíle projektu:	____

Popis projektu:		
Územní působnost:	____	
Místo konání projektu:	____	
Dopad na město:	____	
Doba, v níž má být dosaženo účelu:		
Termín zahájení projektu:	____	
Předpokládaný termín ukončení projektu:	____	
Termín předpokládaného závěrečného finančního vypořádání projektu:	____	
Význam projektu pro město Olomouc:	Jedná se o	
Výčet partnerských subjektů na projektu:	____	
Hodnocení účinnosti projektu a výstupy projektu:	____	
Odůvodnění žádosti:	____	

(IV.) Rozpočet projektu (finanční účel využití dotace):		
Typ dotace:	Investiční/Neinvestiční	
Víceleté financování:	____	
Předpokládané celkové zdroje financování projektu		
Požadovaná dotace z rozpočtu statutárního města Olomouc:	Bez DPH Kč	, s DPH Kč
Dotace z Olomouckého kraje:	Bez DPH Kč	, s DPH Kč
Podpora ze státního rozpočtu, státních fondů nebo EU:	Bez DPH Kč	, s DPH Kč
Ostatní příspěvky a dary organizací a jednotlivců:	Bez DPH Kč	, s DPH Kč
Vlastní finanční spoluúčast žadatele (minimálně ve výši stanovené pro danou oblast dotací):	Bez DPH Kč	, s DPH Kč
Předpokládané tržby za vlastní výkony a zboží (ze vstupného, prodej zboží a služeb):	Bez DPH Kč	, s DPH Kč

Zdroje celkem:	0 Kč bez DPH, 0 Kč s DPH
Předpokládaný finanční účel využití dotace	
materiál:	Bez DPH Kč , s DPH Kč
služby:	Bez DPH Kč , s DPH Kč
osobní náklady:	Bez DPH Kč , s DPH Kč
realizační náklady dle položkového rozpočtu:	Bez DPH Kč , s DPH Kč
cestovné:	Bez DPH Kč , s DPH Kč
opravy:	Bez DPH Kč , s DPH Kč
údržba:	Bez DPH Kč , s DPH Kč
DHM:	Bez DPH Kč , s DPH Kč
Předpokládané celkové náklady na projekt:	0 Kč bez DPH, 0 Kč s DPH
Předpokládaný hospodářský výsledek projektu	
Předpokládaný hospodářský výsledek projektu:	0 Kč bez DPH, 0 Kč s DPH
Zdroje a způsob krytí případné ztráty:	
Využití dotace z rozpočtu statutárního města Olomouce:	
materiál :	Bez DPH Kč , s DPH Kč
služby:	Bez DPH Kč , s DPH Kč
osobní náklady:	Bez DPH Kč , s DPH Kč
realizační náklady dle položkového rozpočtu:	Bez DPH Kč , s DPH Kč
cestovné:	Bez DPH Kč , s DPH Kč
opravy:	Bez DPH Kč , s DPH Kč
údržba:	Bez DPH Kč , s DPH Kč
DHM (vše nad 1000 Kč):	Bez DPH Kč , s DPH Kč
Další zdroje pro naplnění projektu:	
...	
Další žádosti o poskytnutí dotace z rozpočtu města:	

Prohlášení žadatele:	
Prohlášení žadatele:	Žadatel prohlašuje, že uvedené údaje jsou úplné a pravdivé a že nezatajuje žádné okolnosti důležité pro posouzení žádosti. Současně prohlašuje, že nemá neuhrazené splatné závazky ke statutárnímu městu Olomouci, jeho příspěvkovým organizacím a jím zřízeným obchodním společnostem. Žadatel prohlašuje, že všechny dokumenty přiložené v jeho ověřeném profilu jsou platné a aktuální. Žadatel uděluje souhlas ke zpracování svých osobních údajů zpracovatelem - statutárnímu městu Olomouci pro účely poskytnutí dotace po dobu nutnou pro řádnou administraci a archivaci žádosti.
Upozornění:	Nelze-li z veřejných rejstříků dálkově (tj. prostřednictvím internetu) zjistit nebo ověřit identifikaci žadatele, je žadatel ke své žádosti povinen přiložit následující přílohy: • v případě právnické osoby: ◦ kopii dokladu o právní subjektivitě (výpis z veřejných rejstříků apod.); případně stanovy, zřizovací nebo zakládací listinu či doklady o rozhodovacích pravomocích organizace,◦ identifikaci osob zastupujících právnickou osobu s uvedením právního důvodu zastoupení,◦ identifikaci osob s podílem v této právnické osobě,◦ identifikaci osob, v nichž má přímý podíl, a o výši tohoto podílu.• v případě podnikající fyzické osoby – kopii oprávnění k podnikání.
	datum
	podpis statut. zástupce žadatele a razítko
Administrátor žádosti:	
	datum
	razítko a podpis administrátora žádosti

Příloha B: Výrobky dílen

„Světlo do pokojíčku“ – výroba papírového stínidla na lustr

Prší!!! – pomaluj si vlastní deštník

„Adventní kalendář jinak“ – vyrob si svůj vlastní adventní kalendář

„Loutkové divadlo“ – loutky trochu jinak

„Kam s ním?“ – vyrob si svou zvířecí krabici na hračky

„Kolik je hodin“ – vyrob si vlastní hodiny

„Na ptačích křídlech“ – velikonoční dílnička s jarní tematikou

„S hadráčkem do postýlky“ – vyrob si svou textilní hračku – plyšové zvířátko

„Noční městečko“ – závěsné papírové lucerničky

„Hurá na výlet!!! – vyrob si svůj baťůžek